

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ

İNTERNET VE E-POSTA YÖNETİMİ

ANKARA 2006

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1.İŞLETİM SİSTEMİNDE AĞ BAĞLANTILARI	3
1.1. Bilgisayar Ağı Bağlantısı	3
1.1.1. Kabloların Bilgisayara Bağlanması	4
1.2. Uzak Bilgisayar Bağlantısının Yapılması	4
1.2.1. Normal PSTN (V.90) Modemle Çevirmeli Bağlantı Yapma	5
1.2.2. ADSL Modemle Çevirmeli Bağlantı Yapma	8
1.3. Bilgisayar Ağında Bağlantı Kontrolü	10
UYGULAMA FAALİYETİ	11
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	12
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	14
2. İNTERNET, İNTERNET HİZMETLERİ VE İNTERNET TARAYICISI	14
2.1. İnternet ve Tarihçesi	14
2.2. İnternet Hizmetleri ve İnternette Kullanılan Kavramlar	15
2.2.1. İnternet ve Alan Adları	15
2.2.2. İnternet Hizmetleri	16
2.2.3. İnternette Kullanılan Terimler	19
2.3. İnternet Tarayıcısı	33
2.3.1. İnternet Tarayıcısı Program Penceresi	33
2.3.2. İnternet Sayfasındaki Öğeler	34
2.4. İnternet Üzerinde Yapılan İşlemler	36
2.4.1. Dosya Transferi ve FTP Protokolü	36
2.4.2. Diske Kaydetme	36
2.5. İnternet ve Arama Motorları	41
UYGULAMA FAALİYETİ	42
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	43
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	45
3.ELEKTRONİK POSTA YÖNETİMİ VE İNTERNET GÜVENLİĞİ	45
3.1. Elektronik Posta Yönetim Programı	45
3.1.1. E-Posta Hesabı Tanımlama	45
3.1.2. E-Posta Alma ve Gönderme	48
3.1.3. Adresler ve Bul Menüsü	49
3.2. İnternet Güvenliği	51
UYGULAMA FAALİYETİ	53
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	54
MODÜL DEĞERLENDİRME	56
CEVAP ANAHTARLARI	63
KAYNAKÇA	65

AÇIKLAMALAR

KOD	482BK0015
ALAN	Bilişim Teknolojileri
DAL/MESLEK	Alan Ortak
MODÜLÜN ADI	İnternet ve E-Posta Yönetimi
MODÜLÜN TANIMI	Ağ bağlantısı ve internet ile ilgili bilgi veren internet ve e-posta hizmetlerinin güvenli bir şekilde kullanımını öğreten öğrenme materyalidir
SÜRE	40/ 16 saat
ÖN KOŞUL	
YETERLİK	İnternet ve e-posta yönetim programlarını kullanmak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Gerekli ortam sağlandığında, işletim sistemini kullanarak internet için güvenlik önlemlerini alabilecek, uzak bilgisayar bağlantısını yaparak internet hizmetlerini kullanabilecek, e- posta yönetimi yapabilecek ve bunları diğer bilgisayar platformlarında uygulayabilecek alt yapıya sahip olabileceksiniz. Amaçlar 1. Servis sağlayıcısı ayarlarını yaparak internet bağlantısını yapabileceksiniz. 2. İnternet hizmetlerini kullanabileceksiniz. 3. İnternet üzerinden e-posta hesabı alabilecek, e posta işlemlerini yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam Güncel işletim sistemli bilgisayar laboratuvarı. Donanım ve Yazılım PSTN(V.90,V.92) ve ADSL modem, internet tarayıcı ve e-posta yönetim yazılımları, güvenlik yazılımı
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modül içinde ve sonunda verilen öğretici sorularla edindiğiniz bilgileri pekiştirecek, uygulama örneklerini ve testleri gerekli süre içinde tamamlayarak etkili öğrenmeyi gerçekleştireceksiniz. Sırasıyla araştırma yaparak, grup çalışmalarına katılarak ve en son aşamada alan öğretmenlerine danışarak ölçme ve değerlendirme uygulamalarını gerçekleştireceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Çağımızın vazgeçilmez teknolojisi olan internet gün geçtikçe yaygınlaşmakta ve dünyayı bilgiye erişim konusunda küreselleştirmektedir. Günümüzde bireyin internet kullanabilmesi ve e-posta sahibi olması bir zorunluluk olmuştur. E-devlet hizmetleri, uzaktan eğitim, internet bankacılığı, mesajlaşma ve posta hizmetleri, iş başvuruları, görüntülü ve sesli iletişim, bilgi paylaşımı gibi işlemler artık internet üzerinden yapılmaktadır. İnternetin sadece bilgisayarlarla ilişkili olduğu düşünülmemeli cep telefonlarında, televizyonlarda ve akıllı ev sistemlerinin kontrolünde de kullanılmaya başlandığı unutulmamalıdır.

Yakın gelecekte internetin daha hızlı ve daha güvenilir olması için çalışmalar yapılmaktadır. Uydudan internet ve elektronik imza gibi kavramlar kullanılmaya ve yaygınlaşmaya başlamıştır. İnternetin öneminin her geçen yıl daha fazla artmasıyla beraber, elektrik ve su kesintilerinde yaşanan sıkıntılardaki gibi olması muhtemel internet kesintileri de insanların doğal yaşamını olumsuz etkileyecektir. Söz konusu sebeplerden dolayı, bu modülde sizlere, güvenli bir şekilde internet hizmetlerinin kullanımı ve e-posta yönetimi ile ilgili bilgiler verilecektir.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyetiyle internete bağlanmak için bilgisayarınızda V.90 veya ADSL modemle çevirmeli ağ kurarak uzak bilgisayar bağlantısını yapabilecek ve yaptığınız bağlantının kontrolünü test edebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Okulunuzda internete nasıl bağlanıldığını araştırınız. Okulunuzun mevcut internet hizmetinin şu andaki şeklini nasıl aldığını ve hangi bölümlerde ve birimlerde internet olduğunu tespit ediniz. Bu birimlere internet hizmetinin nasıl verildiğini sorarak öğreniniz, edindiğiniz bilgileri raporlayınız arkadaşlarınıza sununuz ve paylaşınız..

1.İŞLETİM SİSTEMİNDE AĞ BAĞLANTILARI

1.1. Bilgisayar Ağ Bağlantısı

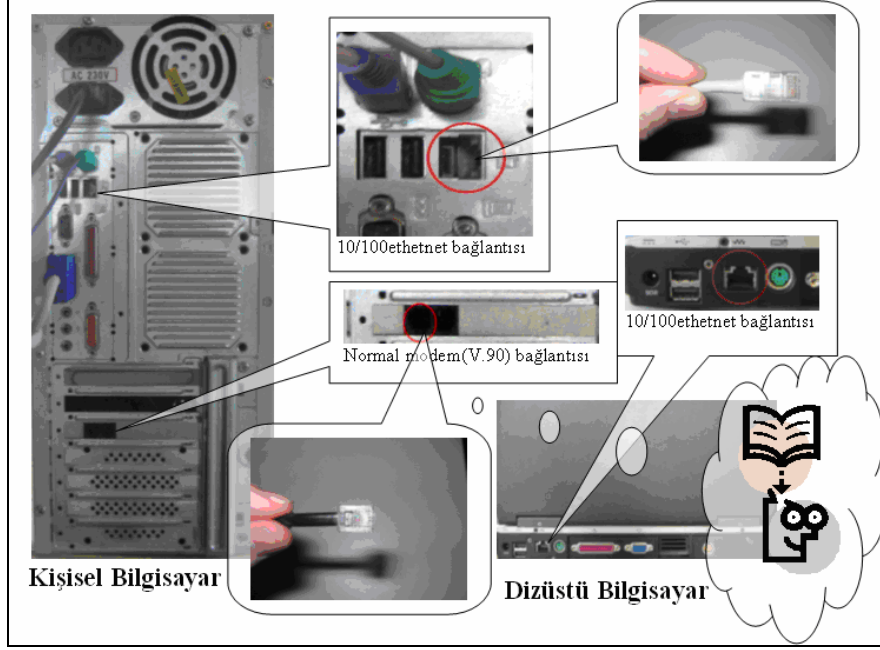
Bilgisayarların birbirleriyle haberleşmesi ve bilgi alışverişi yapması için ağ/şebeke bağlantıları kurulmaktadır. Ağ bağlantıları kablo (Ethernet, 1394, Gigabit Ethernet) ile yapılabileceği gibi ışıkla iletişimi sağlayan fiber optik kabloyla veya kablosuz (Bluetooth, IEEE 802.11b/g) olarak yapılabilir. Bu bilgi sayfalarında telefon ve bilgisayar ağı (Network) üzerinden yapılan internet bağlantısı sizlere öğrenme faaliyeti olarak verilecektir.

Soru 1.1: Fiber optik kabloda yalnızca ışığı oluşturan foton tanecikleri ilerlemektedir. Buna göre aşağıdaki verilenlerden hangisi fiber optik veri iletişimde sinyal gönderen eleman olarak kullanılabilir?

- a) Diyot
- b) Kondansatör
- c) LED
- d) Transistör

Cevap 1.1: Bildiğiniz gibi LED (Light Emitting Diode) ışık saçan diyot anlamına gelmektedir. Diğer elemanlar normal şartlar altında ışık saçmak için tasarlanmadığından doğru cevap 'C' şıkkıdır.

1.1.1. Kabloların Bilgisayara Bağlanması

Şekil 1.1: Kişisel ve dizüstü bilgisayarda ağ bağlantı yerleri

Çoğu zaman kablo bağlantılarını yapmak bilgisayar kullanıcılarına karmaşık ve zor gelmektedir. Kablo bağlantı yuvaları her PC’de standarttır. Şekil 1.1’ de telefon ve şebeke hattı bağlantı giriş yerleri ve konnektörleri gösterilmiştir. İnternete bağlanırken genellikle normal PSTN modemler kullanılmaktadır. ADSL modemler PSTN (V.90) modemlere nazaran daha avantajlı oldukları için yaygınlaşmaya başlamıştır. Bunun nedeni, ADSL hatlarda PSTN şebeke hattını kullanarak hem ses hem bilgi sinyalini aynı anda gönderilmesidir.

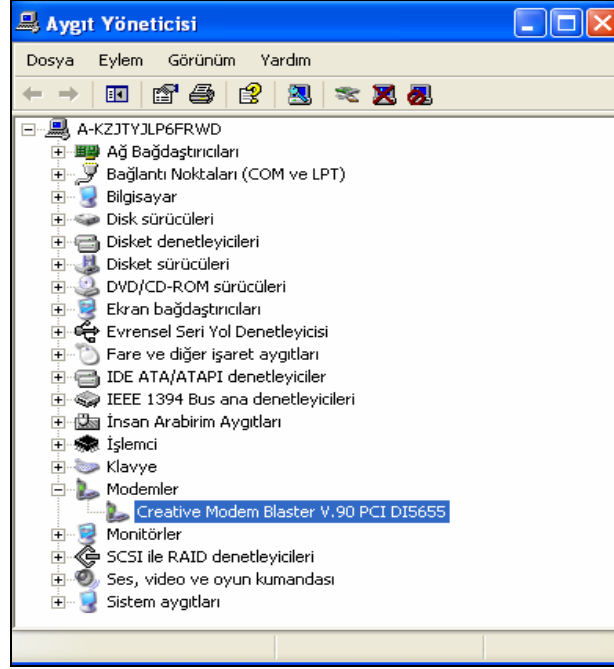
Okul veya iş yerlerinde bilgisayarların birbirleriyle bağlantısı yapılarak yerel ağlar/şebekeler oluşturulmaktadır. Böylelikle bu şebeke içersindeki bilgisayarların birbirleriyle veri alışverişi yapması sağlanmaktadır. Örneğin bir iş yerindesiniz ve sadece bir bilgisayarda internet bağlantısı var; fakat diğer bilgisayarların da internetten faydalanması isteniyor. Böyle bir durumda ağ bağlantı kartlarını kullanarak (NIC- Network Interface Card) internete bağlı olan bilgisayarın diğer bilgisayarlarla bağlantısını kurabilir ve internete bağlanmalarını sağlayabilirsiniz.

1.2. Uzak Bilgisayar Bağlantısının Yapılması

Evimizden veya iş yerimizden uzak bilgisayara bağlanabilmemiz için internete önceden bağlanmış bir bilgisayar gerekmektedir. Bu bilgisayara bağlanma işlemine uzak bilgisayar bağlantısı denilmektedir. Uzak bilgisayar bağlantısının yapılabilmesi için bilgisayarımızda gerekli iletişim donanımlarının bulunması gerekmektedir. Şimdi mevcut modemlerle internete bağlanmak için çevirmeli ağ bağlantısının nasıl yapıldığını inceleyelim.

1.2.1. Normal PSTN (V.90) Modemle Çevirmeli Bağlantı Yapma

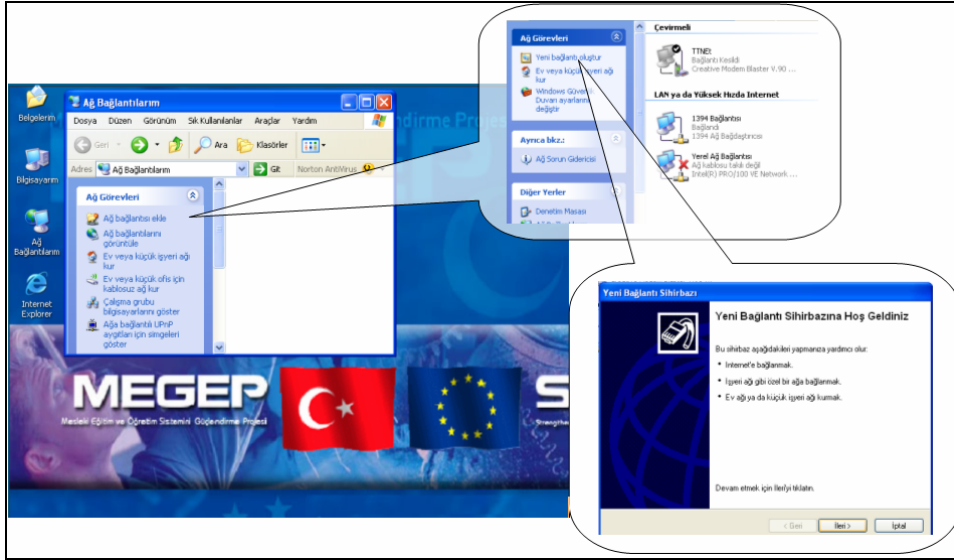
Çevirmeli bağlantı yapmadan önce şekil 1.2’ de gösterildiği gibi sırasıyla denetim masası/sistem/aygıt yöneticisi birimlerine bakıldığında mevcut bir V.90 veya uygun bir modem sorunsuz bir şekilde sistemimizde kurulu olması gerekmektedir.

Şekil 1.2: Aygıt yöneticisi

Modemle ilgili bir problem durumunda yeni çevirmeli ağ bağlantısı gerçekleştirilemeyecektir. Bu nedenle yeni ağ bağlantısı oluşturulmadan önce donanım ile ilgili problemlerin olup olmadığını belirleyiniz ve daha sonra çevirmeli ağ bağlantısı oluşturma işlemine geçiniz..

Yeni bir çevirmeli ağ bağlantısı , masa üstünde bulunan **Ağ Bağlantılarım** kısmından yapılabilir. Ağ Bağlantılarıma girildikten sonra ağ bağlantılarını görüntüle seçeneğinden mevcut ağ bağlantıları görüntülenir. Şekil 1.3’te gösterildiği gibi **yeni bağlantı oluştur** kısmından işletim sisteminin sihirbazını kullanarak kolayca ağ bağlantısı oluşturabilirsiniz.

Şekil 1.3: Yeni bağlantı sihirbazını çalıştırma

Yeni ağ bağlantısı oluşturma sihirbazı sırasıyla isteklerimiz doğrultusunda ağ bağlantımızı oluşturacaktır. Burada önemli olan husus ne yapmak istendiğinin iyi bilinmesidir. Bizim bu öğrenme faaliyetinde amacımız internete bağlanma olduğundan dolayı ağ bağlantısını bu şekilde kuracağız. Şekil 1.4'te aşama aşama ağ bağlantısının nasıl oluşturulduğu gösterilmiştir.

İnternet Servis Sağlayıcı (ISS), olarak Türk Telekom seçilmiştir. Telefon hizmet numarası 145, internet kullanıcı adı: erkanavci_eml@ttnet.net ve şifresi: megep olarak kabul edilip çevirmeli bağlantı oluşturulmuştur. Şekil 1.4' teki adımları takip ederek öğrenme faaliyetini gerçekleştirmeye çalışınız.

Yeni Bağlantı Sihirbazı

Yeni Bağlantı Sihirbazına Hoş Geldiniz

Bu sihirbaz aşağıdaki işleri yapmanıza yardımcı olur:

- İnternet'e bağlanmak.
- İşyeri ağı gibi özel bir ağına bağlanmak.
- Ev ağı ya da küçük işyeri ağı kurmak.

Devam etmek için lütfen tıklayın.

1.Aşama

Yeni Bağlantı Sihirbazı

Ağı Bağlantı Türü

Ne yapmak istiyorsunuz?

- ☒ **İnternet'e Bağlan**
Web'de dolaşabilmek ve e-posta okuyabilmek için İnternete bağlanın.
- ☐ **Ağa çalışma yerimden bağlan**
Evden, işyerinden ya da başka bir yerden çalışmak için bir iş ağına (çevirmeli ya da VPN kullanarak) bağlanın.
- ☐ **Ev veya küçük işyeri ağı kur**
Varolan bir ev ya da küçük işyeri ağına bağlan ya da yeni bir ağı kurun.
- ☐ **Gelişmiş bir bağlantı kur**
Seri, paralel ve kızılsesi bağlantı noktalarıyla bağlı bir bilgisayar veya cihazdan bağlanabilir ya da bu bilgisayarın başka bilgisayarları bağlayarak bir ağ oluşturabilirsiniz.

2.Aşama
İnternete bağlan seçilir.

Yeni Bağlantı Sihirbazı

Hazırlanıyor

Sihirbaz, İnternet bağlantınızı kumaya hazırlanıyor.

İnternete nasıl bağlanmak istiyorsunuz?

- ☐ İnternet servis sağlayıcısı (İSS) listesinden
- ☒ **Bağlantıyı ben ayarlayayım**
Çevirmeli bağlantı için hesap adı, parola ve İSS'nin telefon numarası gereklidir. Geniş bantlı hesabı kuruyorsanız, telefon numarası gereklidir.
- ☐ Bir İSS'den aldığım CD'yi kullan

3.Aşama
Kendim ayarlama yapacağım

Yeni Bağlantı Sihirbazı

İnternete Bağlanıyor

İnternete nasıl bağlanmak istiyorsunuz?

- ☒ **Çevirmeli ağı modem kullanarak bağlan**
Bu tür bağlantı modem, normal telefon hattı ya da İSDN telefon hattı kullanır.
- ☐ **Kullanıcı adı ve parolası gerektiren geniş bantlı bağlantı kullanarak bağlan**
Bu, DSL ya da kablo modem kullanan bir bağlantıdır. İSS'niz bu tür bağlantıya PPPoE de diyebilir.
- ☐ **Her zaman açık olan bir geniş bant bağlantı kullan**
Bu, kablo modem, DSL ya da yerel ağ bağlantısıdır. Her zaman etkin olup kaydolmanız gerekir.

4.Aşama
Normal modemle bağlantı

Yeni Bağlantı Sihirbazı

Bağlantı Adı

İnternet bağlantınızı sağlayan hizmetin adı nedir?

İnternet Servis Sağlayıcınızın (İSS) adını aşağıdaki kutuya yazın.

İSS Adı:

Türk Telekom

Buraya yazdığınız ad oluşturduğunuz bağlantının adı olur.

5.Aşama
Bağlantınıza istediğiniz ismi verebilirsiniz

Yeni Bağlantı Sihirbazı

Çevrilecek Telefon Numarası

İSS'nizin telefon numarası nedir?

Telefon numarasını aşağıya yazın.

Telefon No:

145

Bölge kodunu yazın. (145) 123 4567 yazarsanız, 145 bölgesindeki 123 4567 numaraya İnternete bağlanmak için çevrilecektir. Fazla numara yazarsanız, oluşturduğunuz bağlantıyı kullanamazsınız. Telefon numarası doğru olduğundan emin değilseniz, numaranın telefonla çevrildiğinden emin olun.

6.Aşama
İSS'nin telefon numarası yazılır

Yeni Bağlantı Sihirbazı

İnternet Hesap Bölgesi

İnternet hesabınıza oturum açmak için hesap adı ve parolanız olması gerekir.

İSS hesap adı ve parolasını yazın, sonra bilgileri not edin ve güvenli bir yerde saklayın. (Varolan bir hesap adını veya parolasını unutursanız İSS'ye başvurun.)

Kullanıcı adı:

erkanavci_emi@ttnet.net

Parola:

Parolayı girin:

☒ Bu bilgisayardan İnternete her hangi kullanıcı bağlantısında bu kullanıcı hesabını ve parolasını kullan

☒ Var sayılan İnternet bağlantısı yap

7.Aşama
Kullanıcı adı ve şifre yazılır

Yeni Bağlantı Sihirbazı

Yeni Bağlantı Sihirbazı Tamamlanıyor

Aşağıdaki bağlantıyı oluşturmak için gerekli adımları başarıyla tamamladınız:

- Türk Telekom**
 - Bunu varsayılan bağlantı yap
 - Bu makinenin İnternet'e bağlanmasını sağlar
 - Herkes aynı anda kullanabilir ve her zaman çalışır

BAŞARDINIZ

Bağlantı, Ağı Bağlantı klasörüne kaydedildi

☒ Bu bağlantının kısayolunu masaüstüne ekle

Bağlantıyı oluşturup bu sihirbazı kapatmak için Sonu tıklayın.

Şekil 1.4: Yeni bağlantı oluşturma sihirbazı aşamaları

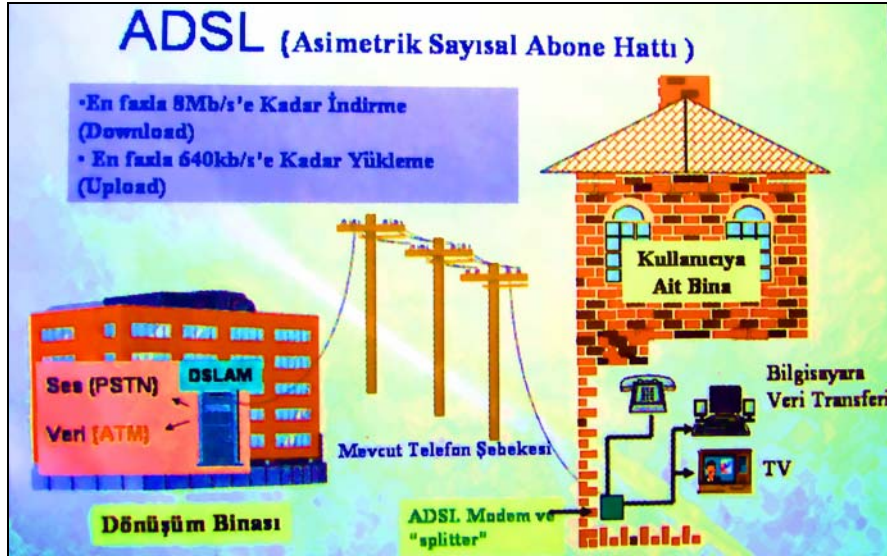
Çevirmeli bağlantıyı sorunsuz bir şekilde bitirdikten sonra **ağ bağlantılarında** yapmış olduğunuz bağlantı belirecektir. Bu bağlantıyı çalıştırarak ve bağlan (numara çevir) düğmesine tıklayarak uzak bilgisayar bağlantısını yapabilirsiniz. Herhangi bir problemle karşılaştığınız zaman aşamaları tekrar gözden geçirerek işlemleri tekrar ediniz. Ayrıca işletim sisteminin yardım menülerinden de yararlanabilirsiniz.

Bu bilgi sayfasında sizlere normal telefon hatları için ayarlamaları verilen bir İSS bağlantısının oluşturulması verilmiştir. Genellikle İSS'ler, internet paketlerinin beraberinde CD'ler vererek kendi oldukları programlarla otomatik olarak çevirmeli bağlantı işlemini gerçekleştirmektedir. Ayrıca herhangi bir problemle karşılaştığınızda İSS'lerin müşteri hizmet numaralarını teknik servis almak için arayabilirsiniz.

Ödev 1.1: Siz de herhangi bir İSS'nin çevirmeli bağlantısını oluşturunuz ve şekil 1.4'te verilen formata göre ödev olarak hazırlayınız.

1.2.2. ADSL Modemle Çevirmeli Bağlantı Yapma

Sayısal abone hatları ile normal telefon hatlarının bilgi alma ve gönderme kapasitesinin artırılması için oluşturulmuş bir yapıdır. Şekil 1.5'te sistemin yapısı gösterilmiştir.

Şekil 1.5: ADSL abone hattı

Bu hatlarda internete bağlanmak için özel modemlere ihtiyaç duyulmaktadır. Gün geçtikçe yaygınlaşmaya başlayan bu modemlere ADSL modem denilmektedir. Türk Telekom ADSL abonelerine sınırlı ve sınırsız olarak 256Kb, 512Kb ve 2 Mb gibi abonelik imkânları sağlamaktadır. Bu kapasiteler ileride teknolojilerin gelişimiyle birlikte daha da artacaktır.

Soru 1.2: 256Kb limitli ADSL hat kullanan bir abone için aşağıdaki seçeneklerden hangisi bu abonelik paketini tercih etmesinin asıl sebebi olabilir?

- A) Normal telefon hattının bilgi aktarım kapasitesinin düşük olması
- B) Normal telefon hattına göre ADSL' nin daha güvenli olması
- C) ADSL' nin kablone göre daha hızlı olması
- D) Limitli ADSL hattının aylık belirli bir bilgi transferini geçmediği sürece normal telefon hattına göre daha hızlı ve daha ekonomik olması

Cevap 1.2: Doğru cevap 'D' şıkkıdır. Limitli ADSL aboneleri belirli bir bilgi kotasını geçmediği sürece normal internet bağlantısına göre daha hızlı ve ekonomik olarak internete bağlanabilir. Daha ayrıntılı araştırma yapmak için www.telekom.gov.tr adresini incelemeniz tavsiye edilir.

ADSL modem ile çevirmeli bağlantısını yapmadan önce modeme uygun pilot sinyalin gelip gelmediğini kontrol etmek gerekir. Eğer hatta problem yoksa modemin hat uygunluğunu belirten ışığı yanacaktır. Aksi bir durumda bu ışık sönecek veya başka bir şekilde modem uyarı verecektir.

NOT: ADSL hatlarda, internetle birlikte telefonun kullanılabilmesi için bölücü (splitter) donanımına ihtiyaç vardır. Bu donanım ses ve bilgi sinyallerinin birbirinden ayrılmasını sağlamaktadır.

ADSL modemlerde çevirmeli bağlantı yapmak için PPPoE (Point to Point Protocol Over Ethernet) ağ protokolünün işletim sisteminde mevcut olması gerekir. ADSL modem üreticileri genellikle PPPoE protokolünü kullanmakla beraber bu protokolün çeşitli sürümlerini de çevirmeli bağlantı için kullanılmaktadır. RasPPPoE yazılımı bu protokolü kullanarak ADSL üzerinden internet erişimi yapmamızı sağlayacak uzak bilgisayar bağlantısını yapar. Bu nedenle her ADSL modem üreticisi, kullanıcıları için ürünlerinin yanlarında gönderdikleri modem sürücü ve bağlantı programlarıyla internete bağlanmayı kolaylaştırmışlardır. Kullanıcının yapması gereken tek şey abonelik sözleşmesinde verilen bilgiler doğrultusunda gerekli verileri modem programına girerek bağlantısını gerçekleştirmektir.

Örneğin, Kezban Aydın isimli bir şahıs 5555555 nu.lı telefon hattına ADSL hizmeti almak için Türk Telekom başvurmuş olsun. Sözleşmesinde;

kullanıcı adının	:	kezbayanaydin@ttnet.net
şifresinin	:	5555555 (telefon numarası)
VPI	değerinin	:8
VCI	değerinin	:35

olarak verildiği kabul edilsin. Sözleşmede verilen bu değerlerin çevirmeli bağlantının ayarlar kısmına girilmesi gerekmektedir. Bu ayarların hangi menüden nasıl yapılacağı modemlerin kullanım kılavuzlarında belirtilmektedir. Dikkat edilmesi gereken diğer hususlar protokol kısmına PPPoE veya PPPoE(A), encapsulation kısmına ise LLC veya VCMUX gibi ifadelerden uygun olanın yazılmasıdır. Temel olarak bu ayarların girilmesiyle çevirmeli bağlantı başarılı bir şekilde oluşturulur. Oluşturulan çevirmeli bağlantıyı çalıştırarak

bağlantınızı gerçekleştirebilirsiniz. Gelişmiş ADSL modemler kullanıcılarına daha kapsamlı hizmetler sunmaktadır. Siz de ADSL modemlerle ilgili geniş bilgi almak için internette araştırma yapabilirsiniz.

Ödev 1.2: Herhangi bir ADSL modemin bilgisayara kurulum aşamasından çevirmeli bağlantının oluşturulmasına kadar geçen süreci inceleyiniz ve arkadaşlarınızın incelemeleri ile karşılaştırınız. farklılıkları sınıf içerisinde tartışınız.

1.3. Bilgisayar Ağında Bağlantı Kontrolü

Bilgisayarlarda bulunan ağ arabirim kartlarıyla (NIC) bilgisayarlar birbirleriyle haberleşerek, bilgi transferleri yapabilir. Bilgisayar ağı içerisinde çalışma grupları oluşturularak grup içerisindeki bilgisayarlarla veya diğer gruplardaki bilgisayarlarla bilgi transferi yapılabilir.

İnternet bağlantı paylaşımının mevcut olduğu bir bilgisayar ağında çeşitli komutların yardımıyla internet hizmetinin olup olmadığı kontrol edilir. Bu komutlar internet tarayıcılarının bulunmadığı, internet tarayıcılarından sağlıklı sonuç alınmadığı veya karamsarlığa düşülen anlarda hızlı çözüm üretmeniz için size yardımcı olacaktır.

Başlat menüsünden çalıştır kısmına **cmd** veya **command** yazılarak DOS işletim sistemine geçilir. Bilgisayarın IP ayarlarını ayrıntılı görmek için **ipconfig/all** komutu yazılır. Örneğin internete normal telefon hattı ile bağlanmış bir bilgisayarda bu komut yazıldığında çıkan bilgiler Şekil 1.6'da gösterilmiştir.

```
D:\WINDOWS\system32\cmd.exe
Microsoft Windows XP [Sürüm 5.1.2600]
(C) Telif Hakkı 1985-2001 Microsoft Corp.

D:\Documents and Settings\Modül Çalışması>ipconfig/all

Windows IP Yapılandırması

   Ana Bilgisayar Adı . . . . . : a-kzjtyjlp6frwd
   Birincil DNS Soneki . . . . . : 
   Diğüm Türü . . . . . : Bilinmiyor
   IP Vönlendirme Etkin . . . . . : Hayır
   WINS Proxy Etkin . . . . . : Hayır

Ethernet bağdaştırıcı Yerel Ağ Bağlantısı:

   Ortam Durumu . . . . . : Ortam Bağlantısı keşildi
   Açıklama . . . . . : Intel(R) PRO/100 VE Network Connecti
   on
   Fiziksel Adres. . . . . : 00-0F-EA-30-5B-7D

PPP bağdaştırıcı TTNet:

   Bağlantıya özgü DNS Soneki . . . : 
   Açıklama . . . . . : WAN (PPP/SLIP) Interface
   Fiziksel Adres. . . . . : 00-53-45-00-00-00
   Dhcp Etkin. . . . . : Hayır
   IP Adres. . . . . : 195.175.203.28
   Alt Ağ Maskesi . . . . . : 255.255.255.255
   Varsayılan Ağ Geçidi. . . . . : 195.175.203.28
   DNS Sunucusu. . . . . : 195.175.37.14
   . . . . . : 195.175.37.69
   Tcpip üzerinden NetBIOS . . . . : Devre dışı

D:\Documents and Settings\Modül Çalışması>
```

Şekil 1.6: İpconfig/All komutu ekran çıktısı

Ayrıca **tracert** komutunu kullanarak belli bir adrese erişilirken hangi adreslerden geçilerek ulaşıldığını kontrol edebilirsiniz. Örnek tracert **www.megop.meb.gov.tr**. herhangi bir IP adresine iletişim kurup kurulamayacağı ise **ping** komutu ile gerçekleştirilebilir. Örnek; ping 195.175.37.14 bu komut çalıştırıldıktan sonra gönderilen ve alınan bilgi paketlerinin durumu gösterilmektedir.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
1) Evinizde veya okulunuzda bulunan bir bilgisayarın internet bağlantısını çevirmeli modemle yapınız.	➤ Anlamadığınız noktalarda modül bilgi sayfalarında uzak bilgisayar bağlantısı yapma alt konu başlığını okuyunuz.
2) ADSL modemle yapınız.	➤ Modemlerin donanımlarının kullanım kılavuzları sizlere yardımcı olabilir.
3) Çevirmeli bağlantıyı oluştururken uygulanan adımları not ediniz. 4) Oluşturulan çevirmeli bağlantıyı kullanarak uzak bilgisayar bağlantısını gerçekleştiriniz.	➤ Kullanıcı adı, şifre gibi değerlerin girilmesinde Türkçe karakter hiçbir şekilde kullanılmamaktadır. Bu nedenle karakterlerin ç,ş,ğ vb. harfler olmamasına dikkat ediniz. ➤ Modem ayarları yapılırken girilecek olan değerlerin kontrolünü yapınız.
5) Command veya Cmd komutunu kullanarak DOS işletim sistemini çalıştırınız.	
6) ipconfig/all komutunu çalıştırınız.	➤ Ipconfig/? yazarak bu komutla ilgili ayrıntılı bilgi alabilirsiniz.
7) Kendinizin belirleyeceği 3 adet alan adı (internet adresi) için tracert komutunu çalıştırınız. 8) Aynı işlemi ping komutu için IP adresi girerek gerçekleştiriniz.	

Öğretmenlerinizin ayrıca vereceği önerileri uygulama faaliyeti tablosuna not ediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu kısımda birinci öğrenme faaliyetinde verilen bilgilerle ilgili, düşünce gücünüzü ölçecek sorular sorulacaktır. Bazı soruların cevaplarını hemen bulabilir bazılarını cevaplamanız ise vakit alabilir. Bu bilinçle hareket ederek soruları cevaplayınız.

A-ÖLÇME SORULARI

Aşağıda verilen sorular için uygun cevap seçeneği işaretleyiniz.

1. Işık ile bilgi transferi yapılmak isteniyorsa aşağıdaki iletim ortamlarından hangisinin kullanılması gerekmektedir?
A) Koaksiyel kablo
B) Fiber Optik
C) Bakır kablo
D) CAT-5 kablo
2. Telefon kablosu ve bilgisayar ağ kablosu konnektörleri ile ilgili aşağıdaki verilenlerden hangisi doğrudur?
A) Telefon ve ağ kablosunun konnektör uçları aynıdır.
B) Telefon kablosu konnektörü 6 kablo ile ağ kablosu 8 kablo ile birleşir.
C) Ağ kablosunun konnektörü telefon kablosundan farklıdır ve bu iki kablo birbirlerinin yuvalarına girmesi olanaksızdır.
D) Ağ kablosu konnektörüne RJ12 telefon kablosu konnektörüne RJ45 denilir.
3. Aşağıdaki şıklarda internet servis sağlayıcıları için kullanıcı adı ve şifreler verilmiştir. Hangi şıkta kullanıcı adı ve şifresi uygun olarak verilmiştir?
A) kullanıcı adı : win982000
şifre : şeker
B) kullanıcı adı : megep@tnn.net
şifre : çalış
C) kullanıcı adı : ağbi
şifre : 132456
D) kullanıcı adı : sifre55
şifre : wqxxxaz
4. Bir öğrenci velisi internet giderini dengelemek için kendisine uygun bir ADSL hizmeti almak istemektedir. Bu velinin aylık internetten bilgi transfer miktarı 2,2 GB ve ortalama veri transfer hızı 150 KB civarında ise aşağıdaki paketlerden hangisi bu veli için uygun olur?
A) Aylık 4 GB sınırlı veri transferi minimum 256 KB, ücreti aylık 29 YTL
B) Aylık Sınırsız veri transferi minimum 256 KB, ücreti aylık 50 YTL
C) İsteğe bağlı internet, maksimum transfer hızı 56 KB, ücreti saati 50 YKr
D) Aylık Sınırsız veri transferi minimum 512 KB transfer, ücreti aylık 100 YTL

5. İSS'ler için aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?
A) İSS'ler kendi internet bağlantıları için ücret ödememektedir.
B) Kurum hizmet bilgisayarları daha önceden internete bağlanmıştır.
C) İnternet hizmeti veren kuruluşlardır.
D) Superonline, turknet, ttnet, ttn Türkiye' deki İSS kuruluşlarındandır
6. İnternete bağlanmak için çevirmeli bağlantı neden yapılmaktadır?
A) İnternet paralı olduğundan dolayı ne kadar ücret ödeyeceğimizi bir merkeze bildirmek için.
B) Virüs gibi zararlı programlardan etkilenmemek için.
C) Daha önceden internete bağlanmış bir bilgisayar sisteminden internet hizmetini alabilmek için.
D) Çevirmeli bağlantının yapılmasına gerek yoktur. Her bilgisayar internete alınıp alınmaz bağlanabilir.
7. Normal telefon hattı ile ADSL hat arasındaki fark aşağıdaki seçeneklerden hangisinde verilmiştir?
A) Aralarında hiçbir fark yoktur.
B) ADSL hatlarda bilgi ve ses aynı anda gönderilebilir fakat normal telefon hattında aynı anda gönderilemez.
C) Normal telefon hattı ADSL hattı olamaz
D) Normal telefon hattını ADSL hatta dönüştürmek için telefon santralinde bir değişiklik yapmaya gerek yoktur.
8. ADSL modemle telefonu ayırmak için kullanılan donanıma ne denir?
A) Konnektör
B) Priz
C) Bölücü (splitter)
D) Fiş
9. Aşağıdaki komutlardan hangisi belirli bir adresteki bilgisayara ulaşılırken geçilen adresleri gösterir?
A) Ping
B) Copy
C) İpconfig
D) Tracert
10. Hangisi ip adresi olamaz?
A) 192.168.1.1
B) 195.125.1.34
C) 1951.156.0.1
D) 192.111.11.1

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyetinde sizlere internetin tanımı yapılacak, internette kullanılan kavram ve terimlere aşina olmanız sağlanacaktır. Daha sonra interneti kullanarak faydalanabileceğiniz hizmetlerden bahsedilecek ve internet tarayıcısını etkin bir şekilde kullanabilmeniz için bilgiler verilecektir.

ARAŞTIRMA

İnternetin kapsamlı olarak tarihçesini araştırınız ve internet kullanımının yıllara göre dağılımını grafiksel olarak hazırlayıp sınıfta arkadaşlarınıza sununuz.

2. İNTERNET, İNTERNET HİZMETLERİ VE İNTERNET TARAYICISI

2.1. İnternet ve Tarihçesi

1923 yılında ülkemizde Cumhuriyet ilan edilip yeni bir devletin temelleri atılırken, Rus kökenli mühendis Vladimir Zworykin, radyo frekansları ile havadan şekil gönderen “iconoskop” adlı icadını New York’ ta duyuruyordu. Daha sonra 1962 yılında Amerikan Savunma Departmanı ARPANET adını verdiği süper-bilgisayarlar arasında veri transferi sağlayan bir şebekeyi kurmaya başlamıştır. 1981 yılında ise her 20 günde bir ARPANET’ e bir bilgisayar daha eklenerek şebekedeki bilgisayar sayısı 213’ e çıkarılıyordu. 1987 yılına gelindiğinde internetteki site sayısı 10.000 aşmıştı. 1992 yılında ise Jean Armour Polly tarafından internette sörf yapma kavramı ortaya atılmıştı. 1994 yılında ayda 2000 alan adı alınmaya başlanmış ve 1997 yılına gelindiğinde internet kullanıcıları sayısı 16 milyonu geçmişti.

Günümüzde ise internet bütün dünyaya yayılmış milyonlarca insana hizmet veren önemli bir gereksinim haline almaya başladı. İnternetin gelişim sürecine bakarak bir internet tanımı yapmak gerekirse internet için **“belirli bir amaç için bilgi alıp vermek üzere birbirine bağlanmış bilgisayarların oluşturduğu uluslararası bilgisayar haberleşme şebekesi”** denilebilir. Türk Dil Kurumu ise internetin tanımını **” Bilgisayar ağlarının birbirine bağlanması sonucu ortaya çıkan, herhangi bir sınırlaması ve yöneticisi olmayan uluslararası bilgi iletişim ağı, İnternet [Genel Ağ].”** olarak yapmaktadır.

Şekil 2.1: İnternet ve biz

İnternet kullanımı hızlı bir şekilde yükselişine devam etmektedir ve gelecekte olmazsa olmazların başında yerini alacaktır. Devletler, internetle ilgili büyük projeler gerçekleştirmekte ve elektronik devlet kavramı ile bütünleşmek için çalışmalar yapmaktadır

2.2. İnternet Hizmetleri ve İnternette Kullanılan Kavramlar

Bilgisayar kullanıcılara, internet üzerinden çeşitli hizmetler vermektedir. Bu hizmetleri alırken veya internet üzerinde araştırma yaparken devamlı olarak çeşitli kavramlarla ve terimlerle karşılaşmanız kaçınılmazdır. İnternet hizmetlerinden daha verimli bir şekilde yararlanmak ve bazı zamanlar yanlış anlaşılmalara engel olmak için internette kullanılan kavramları ve terimleri bilmeniz sizler için yararlı olacaktır.

2.2.1. İnternet ve Alan Adları

İnternette veri iletişimi belirli bir düzen içerisinde yapılmaktadır. Eğer bir bilgiye erişmek istiyorsak o bilginin bulunduğu adresini de bilmemiz gerekir. Bu adres IP adresi veya alan adıdır(domain name). IP'ler sayılarla ifade edilmektedir ve akılda kalması zordur. Bu nedende alan adı sunucuları IP'leri çözümleyerek alan adına dönüştürür. Örneğin 195.168.1.36 IP iken www.meb.gov.tr alan adıdır. Alan adları URL olarak da ifade edilebilir. Verilen örnekten anlaşılacağı üzere alan adının hatırlanması daha kolaydır.

Ülkemizde alan adı işlemlerini Orta Doğu Teknik Üniversitesi www.nic.tr adresinden gerçekleştirmektedir. Türkiye'de herhangi bir kuruluş veya birey internet sitesi için alan adı almak istiyorsa www.nic.tr adresine başvurarak belirli kıstaslar çerçevesinde istediği alan adını alabilir. Yalnız alan adı almak internet sitesi kurmak için yeterli değildir. Buna ilave olarak sayfayı oluşturan bilgileri kaydetmek için kiralık alan (hosting) almak ve bunu kiralık alanın alan adıyla ilişkilendirmek gerekmektedir.

NOT: İnternet üzerinde reklam karşılığı ücretsiz internet sitesi yapmanızı sağlayan firmalar mevcuttur.

Ödev2.1: www.nic.tr adresine girerek nasıl alan adı alındığı konusunda araştırma yapınız bunu rapor haline getiriniz ve sununuz.

Alan adının bütününe incelediğimiz zaman temel olarak şu kısımlardan oluşur.

www.meb.gov.tr

www.(alan adı).(üst seviye alan adı).(ülke kodu)

Buradaki alan adı kişiyi, kurumu, bir ifadeyi veya bir reklamı temsil edebilir. Üst seviye alan adı ise kuruluşların yapısına göre değişiklik gösterir.

Örneğin, *com* ticari kuruluşlar, *net* telekomünikasyon kurumu, *gov* hükümet birimleri, *edu* eğitim kurumları genellikle üniversiteler, *k12* ilk ve ortaöğretim kurumları, *org* dernekler veya partiler, *mil* askeri teşkilatlar için verilirken *av* avukatlar, *name* bireyler için verilmektedir. Daha birçok uzantı, alan adı yöneticisi kurumlar tarafından kullanıma sunulmaktadır.

Sonunda ülke kodu olmayan alan adları için kısıtlamalar ve özel durumlar yoktur. İlk talep eden alan adını alır mantığıyla alınabilir.

Örnek olarak

- www.basbakanlik.com,
- www.turkiye.biz,
- www.megep.net,
- www.elektronik.edu

verilebilir.

Alan Adı	Alan Adı Yerli	Alan Adı Yabancı
www.marmara.edu.tr		
www.tr-net.net.tr		
www.erkavcitcm.k12.tr		
www.muvaripgaziler.org.tr		
www.tsk.mil.tr		
www.ataturk.name.tr		
www.mesutdeniz.av.tr		
www.tclsim.com.tr		
www.tbmm.gov.tr		

Uygulama2.2: Yukarıdaki tabloda çeşitli alan adları yazılmıştır. Siz de tabloda boş bırakılan yerlere uygun alan adlarını yazınız.

2.2.2. İnternet Hizmetleri

İnternette birçok kurum ve kuruluş, internet kullanıcıları için hizmet vermektedir. Hükümet kuruluşları e-devlet kapsamında vatandaşlarının devlet dairelerindeki işlemlerini daha hızlı gerçekleştirmek için internet sitelerini geliştirmektedir. Bankalar internet üzerinden şubesiz bankacılık yaparak, daha fazla müşteri potansiyeli ve müşteri memnuniyeti için çalışmalar yapmaktadır. Kariyer siteleri aldıkları reklamlar karşılığında iş ve eleman arayan insanları buluşturmaktadır. Kimi internet sitelerinde yatırımcılar ürünlerini pazarlamakta, kimi genç girişimciler kendilerine mantıklı gelen alanlarda internet üzerinde ticaret yaparak internetin sağlamış olduğu avantajları değerlendirmektedir. Arama motorlarını kullanarak bilgi edinme, mesajlaşma ve elektronik posta alma / gönderme internette sağlanan hizmetlerin sadece belli başlı olanlarıdır. İnsanlar için daha sayılmayacak kadar çeşitli hizmetler internet üzerinden verilmektedir. Şekil 2.1’de çeşitli kamu ve özel kuruluşlara ait internet siteleri gösterilmiştir.

Şekil 2.2: Çeşitli İnternet siteleri

Tartışma 2.1: Sınıfça herkes kendine özgü, internet üzerinde hizmet veren değişik bir internet sitesi düşünsün. Bu internet sitesinin içeriğini, ne amaçla yapmak istediğinizi belirleyiniz ve sitenizi arkadaşlarınıza sununuz, öğretmeninizin rehberliğinde size göre en farklı ve en faydalı siteyi belirleyiniz.

Senin düşündüğün internet sitesinin açıklamaları:	
Sınıfta düşünülen en farklı site sahibinin ADI SOYADI	:
Sınıfta düşünülen en faydalı site sahibinin ADI SOYADI	:

Hep beraber düşünüyoruz ve üretiyoruz!

2.2.3. İnternette Kullanılan Terimler

İnternet ve bilgisayar sektöründe kullanılan belli başlı terimlerin açıklamaları alfabetik sıraya göre bu kısımda verilmiştir. Bu terimleri inceledikten sonra anlamlarını unutabilirsiniz. Şu unutulmamalıdır ki, bu terimleri kullandıkça anlamlarını daha iyi kavrayacaksınız. Karşılığını bulamadığınız terimler için www.tdk.gov.tr adresinden bilgisayar terimleri kısmına bakabilirsiniz.

- **ADSL (Asymmetric Digital Subscriber Line)** : Asimetrik Sayısal Abone Hattıdır. Var olan telefon hatları üzerinden yüksek bant genişliğinde sayısal verilerin iletilmesini sağlayan teknolojidir. Çevirmeli telefon servislerinden farklı olarak sürekli bir bağlantı sağlar. ADSL, aynı hat üzerinden analog (ses) bilgilerin iletilmesine de izin verir.
- **Agent** : Ajan. İnternette bilgi toplayan bir programdır. Sizin olmadığınız zamanlarda da bazı servisleri periyodik olarak yerine getirebilir. Verdiğiniz parametrelere göre ilgilendiğiniz bilgileri toplar, bunları günlük veya belirlediğiniz periyotlarda size sunar.
- **Anti-virüs Yazılımı** : Bilgisayarınızın disklerinde bilinen veya potansiyel virüsleri arayıp bulan ve yok eden bir program türüdür.
- **Applet** : Küçük bir uygulama programıdır. Java diliyle oluşturulur ve bir HTML sayfasına yerleştirilir.
- **Bandwidth** : Bant genişliğidir. Bir ağ kablosunun taşıyabileceği maksimum veri miktarı, bps (bit per second) birimi ile ölçülür.
- **Baud** : Saniyede iletilen işaret sayısını gösteren işaret hızı birimidir. Her bir işaret elemanı 1 bit'le gösterilirse, baud yerine bps (bit per second - saniyedeki bit sayısı) de kullanılabilir.
- **Bit rate** : Bit hızıdır. Sayısal iletişimde, bir iletişim ağının belirli bir noktasından saniyede geçen bit sayısını gösterir. Veri transfer hızı da denir.
- **Bluetooth** : Mobil telefonların, bilgisayarların ve diğer mobil cihazların birbirleriyle, ev ve iş yerlerindeki kısa dalga kablosuz bağlantıları kullanan telefon ve bilgisayarlarla kolaylıkla bağlantı kurabilmelerini sağlayan donanımdır.
- **Broadcast : Yayın. Genelde birşeyi bütün yönle aynı anda yöneltme anlamındadır.** Radyo veya televizyon yayını, alıcısını doğru işaret kanalına ayarlayan herkesin alabileceği radyo dalgaları üzerinden yapılan bir iletimdir. Bazen bütün üyelere gönderilen e-mail'ler için de kullanılır. İletişimde bir ağ üzerindeki bütün noktalara veri paketi gönderimi için kullanılır.
- **Browser** : Web'de yayınlanan bilgiyi aramak için kullanılan bir yazılımdır. En çok kullanılanları; MS Internet Explorer, Netscape, Opera vb.'dir.

- **Cable modem** : Kablo modemdir. PC'nizi yerel kablolu TV hattına bağlamanızı ve veriyi 1,5 Mbps hızında almanızı sağlayan cihazdır.
- **Category 5 cabling** : Kategori 5 kablolamasıdır. Standart UTP kablolanın beş derecesinden biridir.
- **Client/server** : İstemci/sunucu. İki bilgisayar programı arasındaki ilişkiyi tanımlıyor. Programlardan biri (istemci), talebini yerine getirecek olan programdan (sunucu), bir servis talebinde bulunur. Bir ağ üzerinde istemci/sunucu modeli, farklı yerlere dağıtılmış programlar arasında uygun bir iletişim yolu sağlar.
- **Clock speed** : Saat hızı. Bir bilgisayarda, işlemcinin çalışma temposunu ayarlayan bir osilatör tarafından saniyede üretilen darbe sayısıdır. Genellikle MHz (megahertz veya saniyede milyon darbe) olarak ölçülür.
- **Coaxial cable** : Kablolu TV bağlantılarında, Ethernet veya diğer tipteki yerel alan ağlarında kullanılan kablodur.
- **Codec : 1) (coder-decoder)** İletişimde, analog işaretleri sayısal bit serilerine ve sayısal işaretleri de analoga dönüştürmek için darbe kod modülasyonunu kullanan cihaz. 2) (Compression/decompression) Büyük dosya veya programları küçültmek için sıkıştıran ve daha sonra açan özel bir programdır.
- **Coding** : Kodlama. İkili işaretleri taşımak için kullanılan elektrik teknikleri.
- **COM port** : İletişim yuvası. Bilgisayarlarda dışardan modem gibi cihazların takıldığı yuvadır.
- **Command** : Komut. Kullanıcının bilgisayarın işletim sistemine veya bir uygulama programına, bir servisi uygulaması için verdiği özel emirdir.
- **Compiler** : Derleyici. Belirli bir programlama dilinde yazılmış komutları işleyen ve onları bilgisayar işlemcisinin kullanacağı bir formata dönüştüren özel bir programdır.
- **Cookie** : Bir Web sitesinin sabit diskinize yerleştirdiği bilgi. Daha sonra tekrar o siteyi ziyaret ettiğinizde bu bilgi sayesinde sizi hatırlayacaktır.
- **Data rate** : Veri hızı. Belirli bir sürede bir yerden başka bir yere iletilen sayısal veri miktarıdır.
- **Decryption** : Başkalarının okumasını engellemek amacıyla şifrelenen bilgilerin tekrar eski formatına dönüştürülmesidir.

- **Dedicated line** : Özel hat. Bir kullanıcının veya kurumun günün 24 saati kullanımına hazır olan, iki nokta arasındaki iletişim hattıdır.
- **Default** : Kullanıcı bir ayar parametresini veya herhangi bir değeri belirlemediği zaman, uygulamanın kullandığı daha önceden belirlenmiş sabit bir değer veya ayar parametresidir.
- **Denial of service attack** : İnternette, belirli servisleri almakta olan kullanıcıların bu servisleri alamama durumuna getirilmeleri. Denial of service (DoS) attack, bir bilgisayar sistemindeki dosyalara ve programlara da zarar verebilir.
- **Destination adress** : Hedef adres. Ağ üzerinde veriyi alan bir cihazın adresi.
- **Device driver** : Cihaz sürücü. Bilgisayara takılmış belirli tipteki bir cihazı kontrol eden program. Cihaz sürücüler, yazıcılar, ekranlar, CD-ROM okuyucular ve disket sürücü gibi cihazlar için kullanılır.
- **Dial-up** : Pek çok kullanıcının bir çok hatta sahip bir sistem üzerinden kurdukları telefon bağlantısı. Sınırlı bir süre için sürdürülür. Alternatifi, sürekli bir bağlantı sağlayan kiralık hat bağlantısıdır.
- **Digital signature** : Sayısal imza. Bir mesajı göndereni veya bir dokümanı hazırlayanı tespit etmek için kullanılan elektronik imzadır.
- **Domain name system (DNS)** : **Alan ismi sistemi**. İsimlerin IP (İnternet Protocol) adreslerine dönüştürülme yoludur.
- **Download** : **İndirme**. Bir dosyanın bir bilgisayardan diğerine iletilmesi. İnternette bir kullanıcının bir Web sitesinde bulunan bir dosyayı kendi bilgisayarına almasıdır.
- **DSL (Digital Subscribe Line)** : Normal telefon hatları üzerinden verilerin yüksek bant genişliklerinde iletilmesini sağlayan teknolojidir.
- **e-business** : **e-iş**. İşlerin İnternet üzerinde yönetimidir. Sadece mal alım satımını değil, müşterilere servis vermeyi ve iş ortakları ile birlikte çalışmayı da kapsar.
- **e-commerce** : **Elektronik ticaret**. İnternet üzerinden servis ve mal alım satımı işlemleri.
- **e-mail** : **e-posta**. İletişim kanalları kullanılarak bilgisayar üzerinden mesaj alışverişi. E-posta mesajları genel olarak metin formatındadır. Ancak grafik veya başka veri tiplerini mesajınıza iliştip gönderebilirsiniz.
- **Encoder** : Sayısal ses teknolojisinde, wav ses dosyalarını MP3 dosya formatına dönüştüren programdır.

- **Encryption** : Veriyi, istenmeyen kişilerin anlayamayacakları bir biçime sokan özel bir algoritmanın uygulanmasıdır.
- **Enterprise network: Kurumsal ağ.** Bir kurumun ana noktalarını birbirine bağlayan ağ. WAN'dan farkı, kurumun kendi özel bir ağ olmasıdır.
- **Ethernet** : En çok kullanılan yerel alan ağı teknolojisidir.
- **FAQ (Frequently asked questions) : Sıkça sorulan sorular.** İnternetin bir özelliği haline geldi. İnternet üzerinde çeşitli konularda sık sorulan sorulara verilen yanıtları içeren pek çok FAQ bölümü bulabilirsiniz.
- **Fast Ethernet** : IEEE 802.3u spesifikasyonuna dayanan Fast Ethernet, 10BaseT Ethernet spesifikasyonuna göre 10 kat fazla hız sağlar. Ayrıca çatı formatı, MAC mekanizmaları ve MTU gibi özellikleri de korur. Teorik olarak çıkış hızı toplam 100 Mbps'i bulur.
- **File extensions : Dosya ekleri.** Bir dosyanın formatını gösteren, dosya isminin devamında yer alan ekler.
- **File formats : Dosya formatları.** Kullandığınız her programda dosyalar belli formatlarda kaydedilir. O dosyaları tekrar açmak için ya aynı programı kullanmak ya da o formatı destekleyen başka bir program kullanmak gerekir.
- **File transfer : Dosya transferi.** Dosyaların bir ağ cihazından diğerine aktarılmasına izin veren ağ uygulamaları kategorisi.
- **Filter : Filtre.** 1) Programlamada, belirli kriterleri karşılaması beklenen giriş ve çıkışları kontrol etmek için kullanılan program. 2) İletişimde belirli tipte işaretlerin geçmesine izin veren cihazdır.
- **Firewall** : Özel ağ kaynaklarını diğer ağ kullanıcılarından korumak için, bir geçit sunucusuna yerleştirilen uygulama.
- **FireWire** : Apple'ın çeşitli cihazların bilgisayara bağlanabilmesi için geliştirdiği bir standart. 63 kadar cihaz tek bir kablo ile 400 Mbps transfer hızında bilgisayarlara bağlanabiliyor.
- **Firmware** : ROM'a yüklenmiş yazılım komutlarıdır.
- **Forwarding** : İletim. Ağ üzerindeki bir cihaz yoluyla bir çatıyı (frame) son hedefe doğru gönderme işlemidir.
- **FTP (File Transfer Protocol)** : İnternet üzerinde dosya alışverişini basitleştiren standart bir İnternet protokolüdür.

- **Full Duplex** : Gönderici ile alıcı istasyon arasında aynı anda veri transferini gerçekleştirme özelliği. Tam duplex 100BaseT, 200 Mbps'lik bir çıkış hızı sağlar (her bir yönde 100 Mbps). Fiberle kullanıldığında daha uzak mesafelere iletme de izin verir. Tam duplex'de bir 100BaseFX bağlantısı 2 km'ye ulaşabilir.
- **Gbps** : Saniyede 1 milyar bit. Veri iletim ortamının bant genişliği ölçüsü.
- **Gigabit Ethernet** : 1 Gbps hız sağlayan bir yerel ağ standardı. Çoğunlukla ağ omurgalarında kullanılır.
- **Global Positioning System (GPS)** : Küresel Konumlandırma Sistemi. Dünya etrafında 6 yörüngede izleyen 2005 yılı itibariyle 30 uydu ile dünya üzerindeki bir noktanın koordinatlarının belirlenmesini sağlayan sistemdir.
- **GPRS (General Packet Radio Service)** : Paketlere dayalı bir kablosuz iletişim sistemi. Mobil telefon ve bilgisayar kullanıcılarına 56 ile 114 Kbps'lik hızlar arasında İnternet'e sürekli bağlanma olanağı sağlıyor.
- **GSM (Global System for Mobile communication)** : Avrupa'da yaygın olarak kullanılan sayısal bir mobil telefon sistemi. 900 veya 1800 MHz hızlarında çalışıyor.
- **Half-duplex** : Veri iletiminin tek bir taşıyıcı üzerinden iki yönde ancak farklı zamanlarda yapıldığı durum.
- **Handshake/handshaking** : **El sıkışma**, anlaşma. Telefon iletişimde iki modem, bağlantı sırasında hangi protokolün kullanılacağı konusunda bilgi alışverişinde bulunurlar.
- **Header : Başlık. 1)** Bir dokümanın ekranda görüntülendiğinde veya yazıcıdan çıkarıldığında, başında yer alan yazı ve görüntü kombinasyonundan oluşan başlık. 2) E-posta'da, e-posta'nın geldiği yeri, adresi, diğer alıcıları, mesaj önceliği seviyesini ve diğer bilgileri gösteren kısmı 3) Bir bilgisayar dosyasında, dosyanın içeriğinden önce gelen, içeriğin uzunluğunu ve dosyanın diğer özelliklerini gösteren bölüm. 4) Bir ağ iletim biriminde, veri veya kontrol işaretlerinden önce gelir, dosya veya iletim birimi hakkında, uzunluk ve bağlı bulunan başka dosya veya iletim birimi olup olmadığı gibi bilgileri içerir.
- **Home page : Ana sayfa.** Bir Web sitesinin ana sayfası, bir ziyaretçi siteye bağlandığında göreceği ilk ekran; genellikle hem o sitedeki hem de diğer sitelerdeki diğer sayfalara bağlantılar içerir.
- **Host : 1) İnternette**, diğer bilgisayarların iki yönlü erişim sağladıkları herhangi bir bilgisayardır. Ağ üzerindeki bir nokta anlamında kullanılır. 2) Ana bilgisayar (mainframe). Akıllı veya akılsız terminallere hizmet eder. 3) Kendinden daha küçük veya daha az özelliğe sahip olan cihaz veya programa hizmet veren cihaz veya program.

- **Hosting** : Bir veya daha fazla web sitesine hizmet vermek ve bakımını yapmak. Bilgisayarda yer ayırmanın ötesinde bir web sitesi için daha da önemlisi, İnternet'e hızlı bağlantı olanağının sağlanmasıdır.
- **Hot swap** : Bilgisayar çalışmaya devam ederken, sabit disk, CD-ROM sürücü, güç kaynağı veya bir bilgisayar parçasının değiştirilebilmesi.
- **HTML (HyperText Markup Language)** : Web sayfası yaparken kullanılan İnternet yazımlım dili tipidir.
- **HTTP (HyperText Transfer Protocol)** : İnternet üzerinde dosya (metin, grafik görüntüler, ses, video veya diğer mltimedya dosyaları) alışverişı için kurallar dizisi. TCP/IP protokol setine göre HTTP bir uygulama protokolüdür.
- **Hub**: Bir grup ağ noktası için merkezi bağlantı noktası; merkezi yönetim için yararlıdır, ağ noktalarını aksaklıklardan izole etmek ve LAN alanını genişletmek için kullanılır.
- **Hyperlinks**: İnternette nerenin "canlı" olduğuna bakmaksızın, kullanıcıların bir dokümandan diğerine geçmesine izin verecek şekilde Web sayfalarına yerleştirilmiş bağlantı noktaları.
- **Internet: (Internaitonal Network)** Dünyadaki bilgisayarların birbirine bağlanmasını sağlayan, bilgisayarlar, router'lar ve kablo bağlantılarından oluşan global ağ.
- **Internet telephony** : Ses, faks ve diğer bilgilerin elektronik ortamda iletilmesini sağlayan telefon teknolojisi. Klasik telefon ağlarının yerine İnternet altyapısını kullanır.
- **Intranet**: Kullanıcıları birbirine bağlamak için internetle aynı teknolojiyi kullanan dhili bir ağ, ortak bir arayüz sağlamak için daha çok browser'lar kullanılır.
- **IP (Internet Protocol)**: İnternet'e bağlanan bilgisayarlar için bir standart. İnternet erişimine sahip olan bütün bilgisayarlara, noktalarla birbirinden ayrılan dört rakam grubundan oluşmuş tek bir adres verilir.
- **IP adress**: TCP/IP protokolü kullanan bilgisayarlara verilen 32 bit adres.
- **IPv6**: IPv4'n yerini alacak olan yeni IP sürümü. Bu sayede IP adresleri 32 bit'ten 128 bit'e çıkıyor.
- **ISDN (Integrated Services Digital Network)**: Varolan herkese açık anahtarlı telefon ağı üzerinde veri işaretlerini göndermek, ses ve videoyu sayısallaştırmak için kullanılan iletişim standardı.

- **ISO (International Organization for Standardization):** 1946'da kurulmuş, standartların oluşturulması için çalışan kurum. ISO, popüler bir ağ referans modeli olan OSI referans modelini geliştirdi.
- **ISP (Internet Service Provider):** İnternet Servis Sağlayıcısı (ISS.) İnternet erişimi sağlayan şirket. Gittikçe artan oranda telefon ağı operatörü İSS olarak çalışmaktadır.
- **JavaScript:** Netscape firmasının programlama dili. Microsoft'un Visual Basic'ine, Sun'ın tcl'ine, Unix'deki Perl'e ve IBM'in REXX'ine benzer özelliklere sahiptir. Genellikle script dillerinin kullanımı ve kod üretimi, yapısal veya C++ gibi derlenen dillere göre daha kolaydır.
- **JPEG:** Bazı sıkıştırma özellikleri seçilerek yaratılan grafik formatı.
- **Junk e-mail (spam e-mail) :** İnternet üzerinden toplu olarak gönderilen, istenmeyen e-postalardır.
- **Kbps (kilobits per second):** Veri iletim ortamında bant genişliği ölçüsü, saniyede geçen kilobit sayısı. Daha yüksek bant genişlikleri megabit'lerle ve gigabit'lerle ölçülür.
- **Kiosk:** Bilgi teknolojisinde, sokaktaki insana bilgi vermek için kullanılan cihazlardır (bir bilgisayar ve ekrandan oluşur). Bazı şirketler multimedya kiosk'ler üretiyorlar. Bunlar bilgiyi dokunmatik ekran, ses ve video ile birlikte veriyorlar.
- **LAN switch:** Yerel alan ağı anahtarı. Ağ bölümleri arasında veri paketlerini ileten yüksek hızlı anahtar. Pek çok LAN anahtarı, MAC (Media Access Control) adreslerine dayanan trafiği iletir.
- **Link:** 1) İnternette, bir kelime, şekil veya bilgiden bir başkasına yapılan bağlantı. 2) İletişimde, alıcı ve verici arasındaki bir devre veya iletim yolu ile bunlara ilişkin donanımları içeren kanal.
- **Linux:** PC kullanıcılarına ücretsiz veya ucuz bir işletim sistemi sağlamayı hedefleyen Unix benzeri bir işletim sistemi. Çekirdeği, Finlandiya'daki Helsinki Üniversitesi'nde Linus Torvalds tarafından geliştirilmiştir.
- **Local Area Network (LAN):** Yerel Alan Ağı. Küçük bir coğrafi alanı (bir kaç km'ye kadar) kapsayan yüksek hızlı veri ağı. Tek bir binadaki veya sınırlı bir alandaki iş istasyonlarını, çevre birimlerini, terminalleri ve diğer cihazları birbirine bağlar. Ethernet, FDDI ve Token Ring bu tip ağlarda en çok kullanılan teknolojilerdir.
- **Logon ve login:** Genel olarak bilgisayar kullanımında, genellikle uzaktaki bir bilgisayardaki işletim sistemine veya uygulamaya erişmek için kullanılan işlem. Unix işletim sisteminde login olarak kullanılır.

- **MAC address:** Bir ağına bağlı her bir port veya cihaza verilen adres. Ağıdaki diğer cihazlar, yönlendirme tablolarını ve veri yapılarını yenilemek için bu adresleri kullanır.
- **Mailing list:** Postalama listesi. Belirli bir konuda periyodik e-posta dağıtımı yapılan insanların oluşturduğu listedir.
- **Message:** Mesaj. 1) e-posta kullanımında, postanın bir parçasıdır. 2) Genel olarak bilgisayar kullanımında, bilgisayarın bir işlem, hata veya herhangi gelişen bir şartın durumunu kullanıcıya veya sistem operatörüne bildirmek için gönderdiği bilgi. 3) Bazı iletişim yöntemlerinde bir programdan veya kullanıcıdan diğerine iletilen bilgi veya veri birimidir. 4) Nesne yönelimli programlamada, bir nesnenin bir başkasından bir işlem talep etme yoludur.
- **Modem (modulator-demodulator):** Bir bilgisayardan başka bir bilgisayar veya sayısal cihaza gidecek olan sayısal işaretleri telefon kablosundan gidecek şekilde analog işaret haline getiren, gelen analog işaretleri de sayısal işarete çeviren cihazdır.
- **MP3 (MPEG-1 Audio Layer-3):** Orijinal ses kalitesini koruyarak, bir ses dizisini küçük bir dosyaya sıkıştırmak için geliştirilen standart bir teknoloji ve format.
- **MPEG (Moving Picture Experts Group) :** ISO'nin (International Organization of Standardization) himayesinde çalışan MPEG, sayısal video ve sayısal ses sıkıştırma standartlarını geliştiriyor. MPEG standartlarının her biri farklı amaçlar için geliştiriliyor.
- **Multimedia:** Metin, ses ve videonun birleşimi için kullanılır.
- **Network:** Ağ. Bilgi teknolojisinde, iletişim yolları ile birbirine bağlanmış bir dizi noktadan oluşur. Ağlar, diğer ağlarla iletişim kurabildikleri gibi alt ağları da içerir. Ağı oluşturan noktalar, bilgisayarlar, yazıcılar, router'lar, anahtarlar ve diğer cihazlardan oluşur.
- **Network address:** Ağ adresi. Fiziksel bir ağ cihazından çok sanal bir cihazı gösteren ağ katmanı adresi. Protokol adresi de denir.
- **Network Interface Card (NIC):** Ağ arabirim kartı. Ağına bağlanması için bilgisayara takılan bir karttır.
- **Newsgroup: Haber** grubudur.
- **OS (Operating System):** İşletim sistemi. Bilgisayarın açılması ile bilgisayar belleğine yüklenen ve bilgisayardaki tüm programları yöneten program. Diğer programlara uygulama adı verilir.

- **Path:** Yol. 1) Bilgisayar işletim sistemlerinde, bir dosyaya erişmek için dosya sistemi tarafından çizilmiş olan yoldur. Her işletim sisteminin kendine özel bir yol ismi formatı vardır. 2) Ağ üzerindeki iki nokta arasında yönlendirme yapılan yoldur.
- **Port numbers:** Bağlantı noktası sayıları. İnternet veya diğer ağ mesajlarının, bir sunucuya vardıklarında yönlendirilmeleri için uygulanan özel bir işlem şeklidir.
- **PPP (point-to-point protokol):** Seri bir arabirim kullanan iki bilgisayar arasındaki iletişim protokolü. Örneğin, kişisel bir bilgisayarın bir telefon hattı ile sunucuya bağlanması sırasında kullanılır.
- **Proxy server:** Proxy sunucu. İnternet kullanan bir kurumda, iş istasyonu kullanıcıları ile internet arasında aracılık yapan sunucu. Böylece güvenlik sağlanır ve yönetim kontrolü elde tutulur.
- **PSTN (Public Switched Telephone Network):** Dünyadaki çeşitli telefon ağlarını ve servislerini gösterir.
- **RF (Radio frequency):** Telsiz frekansı. Telsiz iletişimine uygun frekansları gösterir. Kablolu TV ve yayın ağları RF teknolojisini kullanır.
- **Router:** Birden fazla ağı birbirine bağlayan cihaz; ağlar arasında paketleri akıllı bir şekilde yönlendirir.
- **Satellite communication:** Uydu iletişimi. Dünya üzerindeki çeşitli istasyonlar arasında veri iletişimi sağlamak için dünya yörüngesindeki uyduların kullanılması.
- **Search engine:** Arama motoru. İnternette istenen bilgileri aramak için kullanılan arama motorunun üç bölümü vardır. Örümcek denen bölümü, aramak için girdiği web sitesinin diğer sayfalarını da bulmak ve okumak için linkleri kullanır. Bir başkası, okunabilen sayfalardan oluşturulan büyük bir indeks yaratır. Üçüncüsü ise, sizin talep ettiğiniz bilgiyi alır, indeksle karşılaştırır ve bulduğu sonuçları size sunar.
- **Server:** Sunucu. 1) Aynı veya farklı bilgisayarlarda bulunan uygulamalara servis sunan bir bilgisayar programı. 2) Sunucu programının çalıştığı bilgisayar. 3) İstemci/sunucu yapıda, istemci PC'lere dosya erişimi, baskı kuyruğu veya uzaktan uygulama çalıştırma gibi servisler sunan bir ağ noktası.
- **Shareware:** Kullanıcının ihtiyaçlarını tanıması ve daha sonra ödeme yapması amacıyla ücretsiz dağıtılan program.
- **SMTP (Simple Mail Transfer Protocol):** Elektronik posta servisi sunan İnternet protokolü.

- **Spam:** İnternet üzerindeki istenmeyen e-postalar.
- **Subnet address:** Alt ağ adresi. Alt ağ maskesi tarafından alt ağ olarak tanımlanan, IP adresi bölümü.
- **Surf:** Sörf. İnternette belirli bir plana bağlı olmadan serbest bir biçimde gezinmek.
- **TCP/IP (Transmission Control Protocol/Internet Protocol):** İnternetin temel iletişim dili veya protokolu. Intranet ve extranet gibi özel ağlarda da iletişim protokolü olarak kullanılır.
- **Telecommunication:** İletişim. Telefon ağları üzerinden yapılan iletişim (genellikle bilgisayarları da kapsar).
- **Telnet:** İzin verdikleri ölçüde başkalarının bilgisayarına erişme yolu. Uzaktaki bilgisayarlara erişmek için, bir komut ve onun altındaki TCP/IP protokolü.
- **Terabit:** Veri iletişim hızı ölçü birimi, 1 trilyon bit.
- **Terminal:**
 - Veri iletişimde, iletilen bir işareti bir uçta (alıcı veya verici) sona erdiren cihaz.
 - Telefonda, bilgisayar ve modem arasında DTE-to DCE (Data Communications Equipment) iletişimdeki bilgisayar ucunu tanımlayan DTE (Data Terminal Equipment) terimi.
 - 3Bilgisayarda, bir ana bilgisayarın veya başka bir bilgisayarın aklını kullanan, üzerinde hiç yazılım olmayan veya küçük bir yazılım bulunan, çoğunlukla bir klavye ve monitörden oluşan cihaz, aptal terminal de denir.
- **Uplink:** Uydu iletişimde downlink, uydudan yer istasyonuna veya alıcıya yapılan bağlantıdır. Uplink ise yer istasyonundan uyduya yapılan bağlantıdır.
- **Uploading:** Bir sistemden diğerine, çoğunlukla da büyük bir sisteme yapılan dosya transferi.
- **URL (Universal Resource Locator):** İnternet üzerinden ulaşılabilir bir dosyanın adresi. Bu adres bir Web sayfasını, bir görüntü dosyasını, CGI uygulaması veya Java applet'i gibi bir programı ve HTTP tarafından desteklenen herhangi bir dosyayı gösterebilir.
- **Virtual Private Network (VPN):** Sanal özel ağ. Herkese açık olan iletişim alt yapısını kullanan özel bir veri ağıdır. Ağ yapısını, tünel protokolü ve çeşitli güvenlik prosedürleri ile izinsiz girişlere karşı korunur.

- **VLAN (Virtual LAN):** Sanal yerel ağ. Birçok farklı ağ bölümüne dağılmış olan, ancak aynı kabloya bağlıymışlar gibi birbiri ile iletişim kurmaları sağlanan, bir veya birkaç yerel ağ üzerindeki cihazlar grubu.
- **Voice over IP (VoIP):** IP üzerinde ses. IP (İnternet Protocol) protokolünü kullanarak ses bilgisinin yayılmasını yönetme özellikleridir.
- **WAP (Wireless Application Protocol):** Kablosuz uygulama protokolü. İnternet erişiminde kullanılan cep telefonu ve telsiz alıcısı gibi kablosuz cihazların kullanımını standartlaştırmak için bir dizi iletişim protokolünü içeren spesifikasyon.
- **White paper:** Beyaz sayfa. Bir kurumun durumunu, felsefesini, ürünlerinde kullandığı teknolojileri açıklayan makale türü yazılardır.
- **Wide Area Network (WAN):** Geniş alan ağı. Coğrafi olarak büyük bir alana yayılmış olan iletişim ağıdır.
- **Wireless:** Kablosuz. Bir işareti kablo yerine atmosfer ortamını kullanarak taşıyan elektromanyetik dalgalarla yapılan iletişimdir.
- **Workgroup:** Çalışma grubu. Birbirleri ile veri alışverişi ve iletişim için tasarlanmış olan yerel bir ağdaki iş istasyonları ve sunucular topluluğudur.
- **World Wide Web (WWW):** Bir browser gibi istemci uygulamaları kullanılarak bağlanılan ve çeşitli servisler sunan, internet sunucularının oluşturduğu büyük ağıdır.

Uygulama 2.1 Aşağıdaki uygulama tablosunda bilgi sayfalarında bahsedilen terimler gizlenmiştir.. Sizlere ipuçları olarak bu terimlerin ne anlama geldikleri yazılmıştır. İpuçlarından faydalanarak bulduğunuz terimin karşılığını tablo içine yazınız daha sonra şema içersinde işaretleyiniz. Bütün terimleri bulduktan sonra şemayı tekrar inceleyiniz.

1) Kablosuz. Bir işareti kablo yerine atmosfer ortamını kullanarak taşıyan elektromanyetik dalgalarla yapılan iletişim.....
2) Bir browser (internet tarayıcı) gibi istemci uygulamaları kullanılarak bağlanılan ve çeşitli servisler sunan, internet sunucularının oluşturduğu büyük ağ.....
3) İnternet üzerinden ulaşılabilir bir dosyanın adresi.....
4) Sörf. internette belirli bir plana bağlı olmadan serbest bir biçimde gezinmek.....
5) İnternet üzerindeki istenmeyen e-postalar.....
6) Arama motoru. internette istenen bilgileri aramak için kullanılan arama motorunun üç bölümü vardır.....
7) Birden fazla ağı birbirine bağlayan cihaz, ağlar arasında paketleri akıllı bir şekilde yönlendirir.....
8) Ağ. Bilgi teknolojisinde, iletişim yolları ile birbirine bağlanmış bir dizi noktadan oluşur. Ağlar, diğer ağlarla iletişim kurabildikleri gibi alt ağları da içerir.
9) Yerel Alan Ağı. Küçük bir coğrafi alanı kapsayan yüksek hızlı veri ağı. ...
10) İnternette, bir kelime, şekil veya bilgidan bir başkasına yapılan bağlantı.
11) Bilgi teknolojisinde, sokaktaki insana bilgi vermek için kullanılan cihazlardır.....
12) Veri iletim ortamında bant genişliği ölçüsü, saniyede geçen kilobit sayısı. ...
13) İnternet Servis Sağlayıcısı (ISS). İnternet erişimi sağlayan şirket.
14) Kullanıcıları birbirine bağlamak için internetle aynı teknolojiyi kullanan dahili bir ağ, ortak bir arayüz sağlamak için daha çok browser' lar kullanılır.
15) İnternette nerenin "canlı" olduğuna bakılmaksızın, kullanıcıların bir dokümandan diğerine geçmesine izin verecek şekilde Web sayfalarına yerleştirilmiş bağlantı noktaları.....
16) İnternet üzerinde dosya (metin, grafik görüntüler, ses, video veya diğer multimedya dosyaları) alışverişi için kurallar dizisi.
17) Ana sayfa. Bir Web sitesinin ana sayfası.....
18) Paketlere dayalı bir kablosuz iletişim sistemi.....
19) Saniyede 1 milyar bit. Veri iletim ortamının bant genişliği ölçüsü.
20) İnternet üzerinde dosya alışverişini basitleştiren standart bir internet protokolü.....
21) İletim. Ağ üzerindeki bir cihaz yoluyla bir çatıyı (frame) son hedefe doğru gönderme işlemi.....
22) Özel ağ kaynaklarını diğer ağ kullanıcılarından korumak için, bir geçit sunucusuna yerleştirilen uygulama.....

23) Sıkça sorulan sorular. Bir konu ile ilgili anlaşılmayan konuların aydınlatıldığı link.....
24) En çok kullanılan yerel alan ağı teknolojisi.....
25) Elektronik ticaret. İnternet üzerinden servis ve mal alım satımı işlemleri.
26) İndirme. Bir dosyanın bir bilgisayardan diğerine iletilmesi. İnternette bir kullanıcının bir Web sitesinde bulunan bir dosyayı kendi bilgisayarına alması.
27) Pek çok kullanıcının birçok hatta sahip bir sistem üzerinden kurdukları telefon bağlantısı. Sınırlı bir süre için sürdürülür.....
28) Kullanıcı bir ayar parametresini veya herhangi bir değeri belirlemediği zaman, uygulamanın kullandığı daha önceden belirlenmiş sabit bir değer veya ayar parametresi.....
29) Bir Web sitesinin sabit diskinize yerleştirdiği bilgi. Daha sonra tekrar o siteyi ziyaret ettiğinizde bu bilgi sayesinde sizi hatırlayacaktır.
30) Web'de yayınlanan bilgiyi aramak için kullanılan yazılımlara örnek olarak MS Internet Explorer ve Netscape verilebilir.
31) Mobil telefonların, bilgisayarların ve diğer mobil cihazların birbirleriyle, ev ve iş yerlerindeki kısa dalga kablosuz bağlantıları kullanan telefon ve bilgisayarlarla kolaylıkla bağlantı kurabilmelerini sağlayan donanım.
32) Küçük bir uygulama programıdır. Java diliyle oluşturulur ve bir HTML sayfasına yerleştirilir.....
33) Bilgisayarınızın disklerinde bilinen veya potansiyel virüsleri arayıp bulan ve yok eden bir program türü.
34) Asimetrik Sayısal Abone Hattı.....

Uygulama 2.2

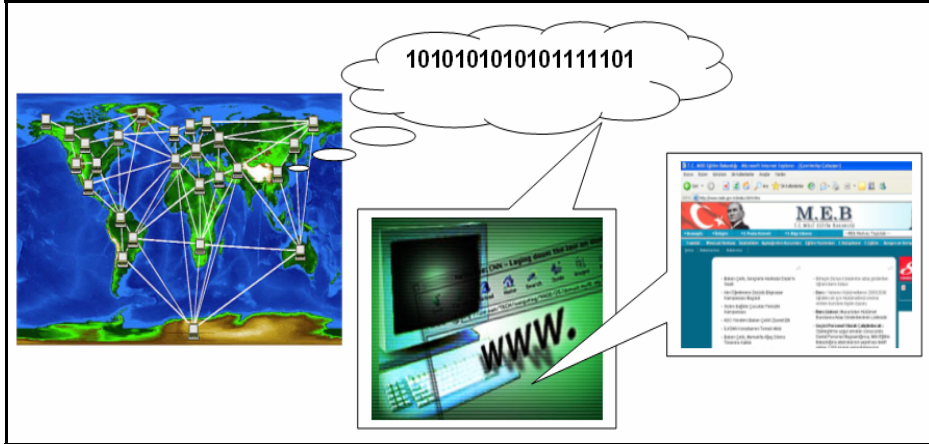
Aşağıdaki tablo içine, internet terimleri yerleştirilmiştir. Bu terimleri işaretlediğinizde, işaretlenmemiş harfleri yanyana getirerek İstiklal Marşı'mızın mısralarını okuyabilirsiniz.

F	K	O	R	K	M	A	S	Ö	N	M	E	Z	B	U	H	Ş	A	F	A	K	L	A	R	D
A	A	Y	Ü	B	L	U	E	T	O	O	T	H	Z	E	O	N	A	L	S	A	N	C	A	K
Q	S	Ö	N	M	E	D	E	N	Y	U	R	D	U	D	M	M	U	N	Ü	S	T	Ü	N	D
E	T	Ü	T	E	N	E	T	W	O	R	K	N	E	O	E	T	H	E	R	N	E	T	N	S
O	A	N	O	C	A	K	O	I	B	E	N	İ	M	W	P	M	İ	L	L	E	T	İ	M	A
İ	D	N	Y	I	L	D	I	R	R	P	A	R	L	N	A	A	Y	A	C	C	A	K	O	N
B	S	E	N	İ	M	D	İ	E	R	O	B	E	N	L	G	İ	M	M	İ	O	L	L	E	T
T	L	İ	İ	M	İ	N	D	L	İ	R	A	N	C	O	E	A	K	Ç	A	M	T	M	A	İ
K	U	S	E	A	R	C	H	E	N	G	I	N	E	A	R	B	A	N	O	M	L	A	Y	V
I	M	P	Ç	E	H	R	E	S	P	A	M	N	İ	D	E	H	T	T	P	E	Y	N	A	İ
Z	L	İ	H	İ	L	A	L	S	K	A	H	R	A	M	A	N	İ	A	R	R	K	I	M	R
A	B	İ	R	G	Ü	L	N	E	B	U	Ş	İ	D	D	E	T	B	P	B	C	U	G	C	U
E	L	A	H	Y	P	E	R	L	I	N	K	S	L	S	A	N	A	L	O	E	K	B	P	S
L	M	A	Z	D	Ö	K	Ü	L	E	N	K	A	N	L	A	R	I	E	M	I	Z	P	S	Y
C	O	N	F	T	P	R	A	H	E	L	A	L	H	A	K	G	K	T	I	D	I	S	R	A
O	H	A	K	K	A	T	F	I	R	E	W	A	L	L	A	P	P	A	N	M	D	İ	L	Z
O	L	E	T	İ	M	İ	N	N	İ	S	T	İ	K	A	L	R	A	L	B	E	I	N	E	I
K	Z	R	E	L	D	E	N	T	B	E	R	İ	H	N	Ü	S	U	R	F	R	A	Y	A	L
I	Ş	O	A	D	I	M	H	R	Ü	R	Y	A	Ş	A	R	I	R	M	H	A	L	N	G	I
E	İ	U	Ç	I	L	G	I	A	N	B	A	N	A	Z	İ	N	L	I	N	K	U	C	İ	M
R	V	T	U	R	A	C	A	N	K	M	I	Ş	Ş	A	Ş	A	R	I	M	I	P	K	Ü	I
K	R	E	E	M	İ	Ş	D	E	F	A	U	L	T	S	E	L	G	İ	B	O	İ	Y	İ	M
B	B	R	O	W	S	E	R	T	E	N	D	İ	M	İ	Ç	İ	Ğ	N	E	S	R	A	Ş	A
R	I	M	Y	I	R	T	A	R	I	M	D	A	G	L	A	R	I	E	N	K	G	İ	N	L
E	R	E	S	I	G	M	A	M	T	F	O	R	W	A	R	D	I	N	G	A	Ş	A	R	I

2.3. İnternet Tarayıcısı

İnternette hizmet veren sunucu bilgisayarlardan gelen bilgi paketlerinin derlenmesi internet tarayıcıları tarafından yapılmaktadır. Aynı şekilde bir sunucuya bilgi gönderilecekse internet tarayıcıları vasıtasıyla bilgi gönderme işlemi gerçekleştirilebilir. Örneğin, bir sunucunun internet adresine girerek o sunucuda bulunan 2.el araba Şekilleri ve fiyatları hakkında bilgi talep edelim. Bu sunucudan gönderilen bilgi paketleri bilgisayarımızın ağ arabirim kartına (NIC) gelir ve internet tarayıcısı yardımıyla resme ve yazıya dönüştürülerek ekrana yansıtılır. Bilgi paketleri başka programlar tarafından da derlenerek işlenebilir. İnternet tarayıcısının en büyük özelliği, internet kullanıcısının haberleşme ihtiyaçlarını giderecek şekilde tasarlanmasıdır. Örneğin, televizyonların haricinde radyo dalgalarıyla haberleşen telsiz, radyo, cep telefonları gibi cihazlar bulunmaktadır. Bütün bu cihazların kendine has özellikleri vardır. Ama her biri kendilerini ilgilendiren radyo dalgalarından gelen bilgileri alır ve ona göre kullanıcıya hizmet verir. İşte, internet tarayıcısı da bu şekilde düşünülebilir. İnternette araştırma yaptığınız süre içerisinde siz de değişik internet tabanlı programlarla ve internet tarayıcılarıyla karşılaşacaksınız.

Bu bilgi sayfalarında size internet tarayıcısını kullanabilmeniz için gerekli olan temel bilgiler verilecektir.

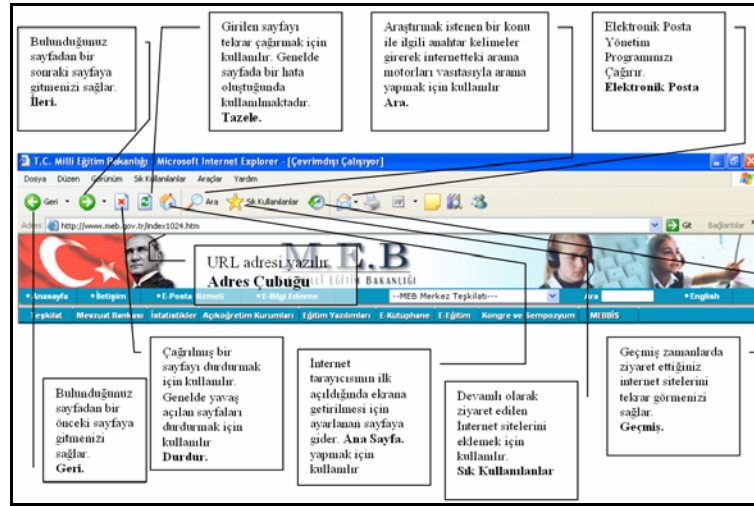

Şekil 23: İnternette gelen sayısal bilgilerin internet tarayıcısında işlenmesi

Ödev 2.2: İnternet tarayıcılar üzerinde araştırma yaparak hangi tarayıcıların şu an kullanıldığını ve bunlardan en yaygın olarak kullanılanın hangisi olduğunu belirleyiniz. Bakalım sınıf arkadaşlarınız mı yoksa siz mi en çok internet tarayıcısını bulacaksınız?

2.3.1. İnternet Tarayıcısı Program Penceresi

Şekil 2.2’te gösterildiği gibi internet tarayıcısının program penceresinde bulunan belli başlı düğmelerin özellikleri gösterilmiştir. Bu düğmeleri kullanarak etkin bir şekilde internet tarayıcısını kullanabilirsiniz. Adres çubuğu içerisine yazılan URL adresleri ile ziyaret etmek istediğiniz siteye ulaşabilirsiniz.

Şekil 2.4: İnternet tarayıcısı program penceresi

İnternet tarayıcısını kullanırken bazı kısa yol tuşları işinizi kolaylaştıracaktır. Bunlardan belli başlı olanları şunlardır:

- F5** : İnternet sayfasını yeniler.
- F11** : Sayfayı tam sayfa gösterir. Tekrar basıldığında eski halini alır.
- Ctrl+N** : İlave yeni bir sayfa açar.
- Alt+F4** : Açılan sayfayı kapatır.
- Bckspc** : Bir önceki sayfaya döner.

Sizler de yukarıda belirtilen kısa yolların haricinde faydalı olduğunu düşündüğünüz başka kısa yolları belirleyip kullanmaya çalışınız.

2.3.2. İnternet Sayfasındaki Öğeler

İnternet tarayıcısında herhangi bir sayfayı ziyaret etmek için adres çubuğuna istenilen sitenin URL adresi yazılır. Örneğin, www.erkanavcitem.k12.tr URL adresini yazdığımızda karşımıza şekil 2.3'te gösterilmiş olan internet sayfası çıkacaktır. Şimdi, bu internet sayfası üzerinde önemli kısımları inceleyelim.

İnternet sayfası içinde parlayan, altı çizili olan veya başka bir şekilde dikkat çeken ifadelerle bağlantı noktaları (hyperlink) denilmektedir. Bağlantı noktalarına tıklandığında internet sayfası sizleri aynı site içinde veya başka site içinde bir sayfaya yönlendirir. Şekil 2.5'te bağlantı noktaları kırmızı oklarla gösterilmiştir. İnternet sayfalarında ayrıca düğmeler bulunmaktadır. Bağlantı noktalarında olduğu gibi düğmeler de başka bir sayfaya yönlendirme yapar. Siyah oklarla Şekil 2.5 üzerinde gösterilmiştir. İnternet sitelerinde iletişim kurmak için belirtilmiş ifadeler olabilir. Bunlar adresler, kişiler, e-posta adresleri veya sayfa sorumlusu (webmaster) olabilmektedir. Çoğu internet sitesinde bilgilendirme anketleri yapılmakta veya duruma göre ziyaretçi yönlendirilmektedir. Bu seçimler seçenekleri belirleyerek yapılmaktadır. Yeşil oklarla seçenekli ifadeler şekil 2.5 üzerinde gösterilmiştir.

Uygulama 2.3: Şekil 2.5'te bulunan gösterilmemiş olan diğer internet sayfası öğelerini açıklayıcı bir şekilde işaretleyiniz.

ERKAN AVCI

ANADOLU TEKNİK TEKNİK ve ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİ

[ANA SAYFA](#)
[OKULUMUZ](#)
[BÖLÜMLER](#)
[ATATÜRK](#)
[REHBERLİK](#)
[FORUM](#)
[İLETİŞİM](#)

ERKAN AVCI ANADOLU TEKNİK, TEKNİK VE ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİ
WWW.ERKANAVCITEM.K12.TR >>>

ÜYE GİRİŞİ

Kullanıcı Adı:

Şifre:

Giriş Türü: Normal Üye Giriş

Üyelik için tıklayın

HABERLER

// Hızlı Erişim Menüsü

»Erkanavcitem.12.tr Yeni Tasarım ve Altyapısıyla Sizlerle [Duyuru]

Sitemiz size daha kaliteli hizmet verebilmek için büyük bir yenileme aşamasından geçmiştir. Bu revizyon sürecinde sizlerde istekleri doğrultusunda siteye katılımı arttıracak modüller geliştirilmiş ve tasarım tamamen değiştirilip daha fonksiyonel bir hale getirilmiştir. Sitenin başlıca özellikleri ve yapılan yenilikler;

Gelişmiş üye sistemi: Sitede normal üye, site yöneticisi, haber editörü, öğretmen ve veli girişi olarak beş çeşit hesap bulunmaktadır. Bu sistem ile sitenin hede

26.03.2005 21:50:24 - Yazar: Cem Devamı »

»Toshiba'dan Öğretmenlere Laptop Kampanyasıyla ilgili açıklama [Duyuru]

Milli eğitim bakanlığının öğretmenlere uygun koşullarla sağlayacağı dizüstü bilgisayar kampanyası hakkında Toshiba Firması aşağıdaki açıklamayı yaptı.

Sn. Öğretmenlerimiz, Gelen yoğun talepler doğrultusunda sizlere en kısa zamanda bir açıklama yapmayı biz de arzu ediyor ve bu projenin en kısa zamanda gerçekleştirilmesini biz de istiyoruz. Ancak projeyi biz yönetmiyoruz ve yöneten makamlardan gelecek talimatla termine

26.03.2005 19:37:11 - Yazar: Admin1 Devamı »

»Öğretmenlerin ek ders ücreti artıyor [Haber]

Milli Eğitim Bakanlığı öğretmenlerin ek ders ücretlerini artırmak ve yaygınlaştırmak için yeni bir çalışma başlattı. Çalışma ile halen 3 milyon 380 bin lira olan ücretlerin 5 milyon liranın üzerine çıkarılması planlanıyor.

Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik'in talimatı ile Personel Genel Müdürlüğü'nce yürütülen ve 600 binden fazla öğretmene ve idareciyi ilgilendiren taslak çalışmaya göre, halen ders başına 3 milyon

26.03.2005 18:35:40 - Yazar: Admin1 Devamı »

»Açıköğretim Lisesi 2. Dönem Kayıtları [Duyuru]

2004-2005 Eğitim Öğretim Yılı Açıköğretim Lisesi 2. dönem yeni kayıt başvuruları 17 Ocak - 04 Şubat 2005 tarihleri arasında yapılacaktır. Yeni kayıt başvuruları tüm İl Merkezlerindeki, Eğitim Hizmetleri Merkezi Müdürlüklerine yapılacaktır.

18.01.2005 19:56:52 - Yazar: berat Devamı »

»Milli Eğitim Bakanlığı, 10 Bin Öğretmen Alacak [Haber]

Açılan kadrolara başvuracak öğretmen adaylarının öğretmenlik için 2003 ve 2004'te yapılan KPSS'ye girmiş ve öğretmenlik alımı yapılacak alanın taban puanı veya üzerinde puan almış olmaları gerekiyor. İşte alınacak öğretmenlerin branşları:

2005-1 Öğretmenlik İçin Atama Kılavuzu, bakanlığın internet adresinde (personel.meb.gov.tr) 26 Ocak'ta yayınlanacak. Kılavuzda belirtilen koşulları taşıyan adaylar, 26 Ocak-9 Şubat tarihleri arasında başvuru yapacaklar.

Adaylar elektronik bağ

18.01.2005 19:54:49 - Yazar: berat Devamı »

»Karneler Pazartesi [Duyuru]

MEB in aldığı karar ile 14 Ocak cuma günü erken tatile giren ilk ve orta dereceli okullarda karne dağıtımı yapıldı. Okulumuz da ise karne dağıtımı 17 OCAK 2005 PAZARTESİ günü saat 12:00 da yapılacaktır. Site yönetimi olarak tüm öğrenci arkadaşlarımıza iyi tatiller dileriz.

14.01.2005 15:19:20 - Yazar: berat Devamı »

MEZUN YILLIĞI

Hürol Tunca	1984
Ömer Özsoy	1993
Serhat Ergün	1998
Elif Güneş Peker	1995
Kartal Sönmez	2004
Gökhan Çimen	1998
Göksel Gürbay	2003
Metin Yılmaz	2003
O. Fevzi EREN	1983
Bülent Gedikli	1983

Sitede Kayıtlı Mezun: 94 kişi
Mezun Kayıt / Mezun Ara

YAPILAN GEZİLER

Rahmi Koç Müzesi
Minia Türk
İkitelli Elmas Fabrikası
Havacılık Müzesi
Harbiye Askeri Müze
Florya Ormanı
Dolmabahçe Sarayı
Cnr Fuar Merkezi
İstanbul Özlüklü Merkezi
Atatürk Hava Alanı

Kayıtlı Gezi: 22 adet
Tüm Geziler

Haberler: Kategori Seçiniz | Sayfalar: Sayfa 1

Erkan Avcı Anadolu Teknik, Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi
megep@meb.gov.tr

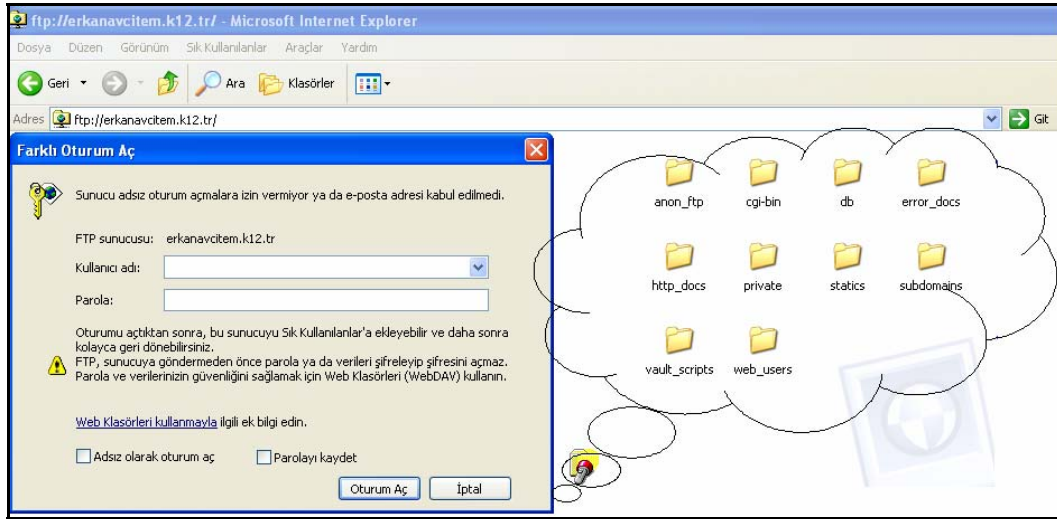
Şekil 2.5: İnternet sayfası unsurları

2.4. İnternet Üzerinde Yapılan İşlemler

İnternet tarayıcılarını veya özel internet programlarını kullanarak internette birçok işlem yapılmaktadır. Bunların önemli olanları sizlere bu bilgi sayfalarında bahsedilecektir.

2.4.1. Dosya Transferi ve FTP Protokolü

İnternette ara sıra karşılaşacağınız; fakat devamlı olarak kullanmayacağınız FTP protokolü yardımıyla internet üzerinden dosya transferi yapmanız mümkündür. FTP vasıtasıyla internette kolaylıkla bilgi yükleme ve alma işlemi yapılabilir. Bir dosyayı internet üzerinden yüklemek istediğinizde genellikle FTP protokolü yardımıyla bu işlemi gerçekleştirirsiniz. FTP sunucularına erişim hakkı çoğunlukla kullanıcı adı ve şifre girilerek yapılır. Kullanıcı adı ve şifre girildikten sonra sunucuda bulunan bütün dosya ve klasörlere erişmeniz mümkündür. Kes, kopyala, yapıştır gibi işlemleri yapabilirsiniz. Şekil 2.4'te **ftp://erkanavcitem.k12.tr** adresine erişim gösterilmiştir. Yetki verme işleminden sonra internet sitesini oluşturan klasörler gösterilmiştir.

Şekil 2.6: FTP erişim uygulaması

2.4.2. Diske Kaydetme

İnternet tarayıcısı ve kullandığımız işletim sistemi, internet sayfalarında bulunan şekil, ses dosyası, animasyon gibi öğeleri bilgisayarımıza kaydetmemizi sağlamaktadır. Bunlardan belli başlı olanları bu bilgi sayfasında sizlere anlatılacaktır.

➤ Resimleri diske kaydetme ve yazdırma

İnternet tarayıcısıyla ilgili resmin üzerine gelip farenin sağ tuşuna basınız ve resmi farklı kaydet diyerek belirlediğiniz formata göre istediğiniz yere resmi kaydediniz. Aynı şekilde farenin sağ tuşuna bastığınızda resmi yazıcıdan yazdırmanız için belirtilmiş olan ifadeyi göreceksiniz. Bu seçeneği seçtiğinizde resmin mevcut yazıcıda çıktısını alabilirsiniz.

➤ **Veri, doküman, program, program yaması program güncellemesi yükleme (Download)**

Herhangi bir veriyi veya linki kaydetmek istiyorsanız yapmanız gereken farenin sağ tuşuna basıp hedefi farklı kaydet demenizdir. Böylece bilgisayarınızın belirttiğiniz kısma yükleme işlemi yapabilirsiniz. Bu dosyaların uzantısı; *zip, rar, pdf, doc, xls, htm, swf, jpg vb.* olabilir. Şekil 2.7’de dokümanların ikon görüntüleri verilmiştir. Genellikle arama motorlarında aradığınız konu ile ilgili bilgilere ulaştığınızda hedefi farklı kaydet seçeneğini seçerek bilgisayarınıza yükleme işlemi yapabilirsiniz.

Şekil 2.7: Belli başlı ikon görüntüleri

Birçok firma internet sitelerinde ürettikleri programların örnek (demo) versiyonlarının internet üzerinden yüklenmesine izin vermektedir. Ayrıca bu firmalar programlarının eksiklerini gidermek için yama programların ve güncellemelerinin de yüklenmesine izin verebilir. Başka bir şekilde bilgisayar donanımlarının da ihtiyaç duyulan sürücü dosyaları internet üzerinden temin edilebilmektedir. İlgili sitelere girip yükle (download) uyarıları takip edilerek transfer işlemi gerçekleştirilebilir.

Programlar; genellikle antivirüs yazılımları, internet üzerinden devamlı olarak güncelleme desteği verir. İnternet üzerinden güncelleme (update/live update) işlemi yapıldıktan sonra programlar daha güvenli ve daha performanslı bir şekilde çalışmaya başlayacaktır. Bu tür güncellemeler programların sunmuş olduğu güncelleme programlarıyla veya internet sitelerinden direkt olarak yapılabilir. Şekil 2.8’de şekil ve bağlantı linkinin üzerine gelerek fare sağ tuşuna basıldığında çıkan seçenekler gösterilmiştir.

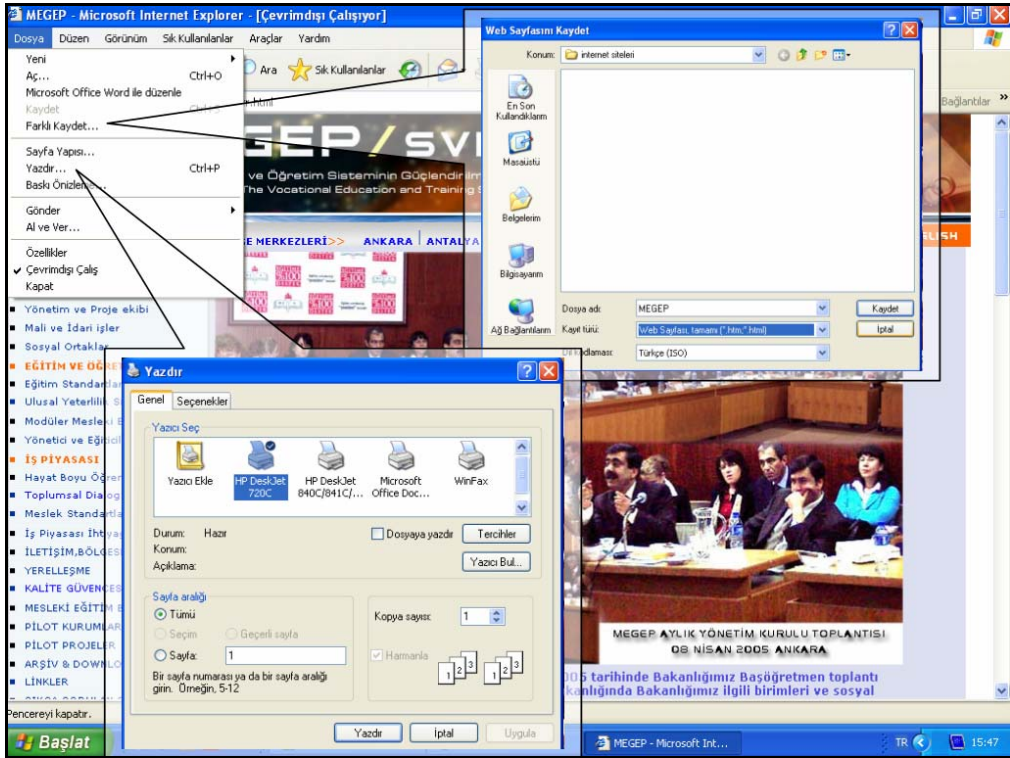

Şekil 2.8: Öğeler üzerinde fare sağ tuş basılırken

➤ Açılan bir internet sayfasını kaydetme, yazdırma

Bir internet sitesini kaydetmek için internet tarayıcısının dosya menüsünden kaydet veya farklı kaydet seçenekleri seçilir. Farklı kaydet seçeneği seçildiğinde Şekil 2.9’ da gösterildiği gibi size dosyayı kaydedeceğiniz yeri belirleyen diyalog kutusu gelir. Dosya adını ve kayıt türünü belirleyerek istediğiniz dil kodlamasına göre kaydetme işini gerçekleştirebilirsiniz. Sayfanın yazdırılma işlemi de yine dosya menüsündeki yazdır seçeneğinden yapılmaktadır. Yazdır kısmını seçtiğimizde çıkan formda yazıcı ayarlamalarını yaparak internet sayfasının çıktısı alınır.

Ödev 2.3: Kendinizin belirleyeceği TC bakanlıklarından ve TC spor federasyonlarından 4 tanesinin ilgili internet sitelerini bulunuz, bilgisayarınıza kaydediniz ve sadece ana sayfalarının yazıcıdan çıktısını alınız.

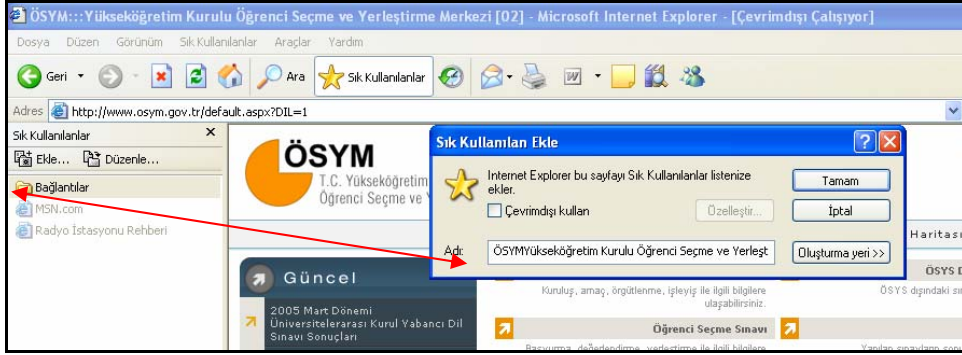

Şekil 2.9: İnternet tarayıcısı dosya menüsü

➤ İnternet tarayıcısı düzenlemeleri

İnternette kullanıcıları, genelde her gün belli başlı sitelere girmektedirler. Bu nedenle bu sitelerin alan adlarını her defasında yazmamak için internet tarayıcılarında Sık Kullanılanlar yapısı oluşturulmuştur. Bu yapı sayesinde karışık ve uzun URL’li internet sitelerinin kaydı hemen yapılabilir. Şekil 2.10’da Sık Kullanılanlar düğmesine basıldıktan sonra www.osym.gov.tr adresinin ekleme işleminin yapılışı gösterilmektedir.

Çıkan formda adı kısmına sizin için hatırlatıcı olacak bir isim vermeniz tavsiye edilir. Sık Kullanılanlar menüsü içerisinde silmek istediğiniz bir öğeyi fare ile üzerine gelip sağ tuşla sil diyerek silabilirsiniz.

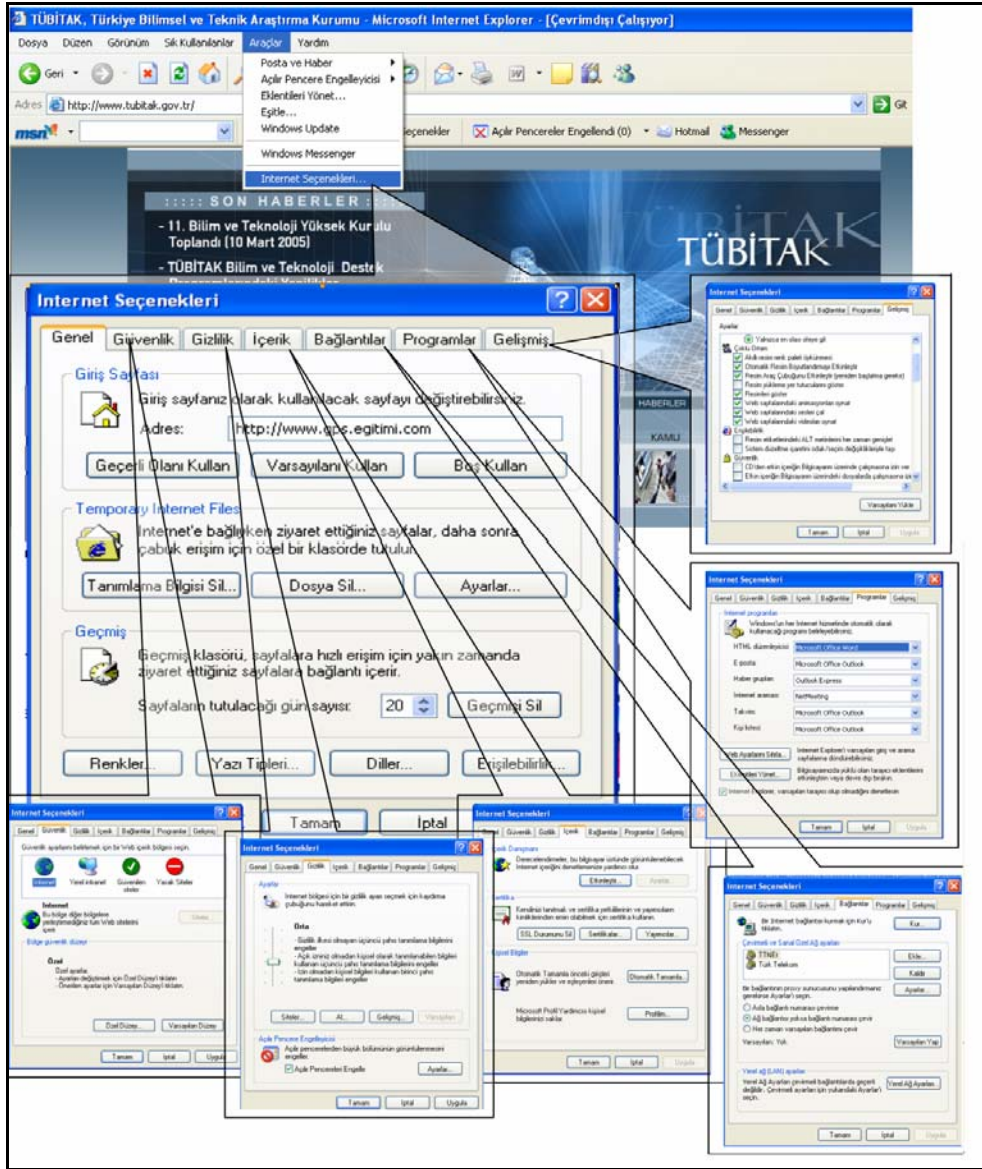
Şekil 2.10: Sık Kullanılanlar

İnternet tarayıcısının ayarları, Araçlar menüsünde bulunan İnternet Seçenekleri komutu verilerek yapılmaktadır. Şekil 2.11’de internet seçenekleri formu gösterilmiştir

Genel ayarlamalarda giriş sayfası adresi belirlenmektedir. Buraya yazacağınız URL adresi internet tarayıcısını ilk açtığınızda karşınıza çıkacak olan sayfayı belirlemektedir. Bu kısımda internette gezmiş olduğunuz sitelerin kaç güne kadar tutulacağını belirleyerek ve bu sitelerin bulunacağı klasörün ne kadar büyüklükte olacağını ayarlayabilirsiniz.

Gizlilik kısmında internet sitelerinde kendiliğinden açılan pencereleri engelleyebilir ve internet sitelerinin bilgisayarınızda bulunan bilgilere erişim yetkisini belirleyebilirsiniz.

İçerik kısmında girilebilecek sitelerin içeriğini belirleyerek şiddet, müstehcenlik, argo gibi konularda seviyeye göre internet sitelerine girişleri engelleyebilirsiniz. Kişisel profilinizin tanımlaması yine bu kısımda yapılmaktadır.

Şekil 2.11: İnternet seçenekleri

Bağlantı kısmında oluşturduğunuz çevirmeli bağlantılar internet tarayıcısı ile ilişkilendirebilir. Tarayıcıyı çalıştırdığınız zaman otomatik olarak çevirmeli bağlantının yapılmasını sağlayabilirsiniz. Eğer, herhangi bir sunucu üzerinden internet hizmeti alıyorsanız yerel ağ ayarlarından gerekli düzenlemeleri yapabilirsiniz.

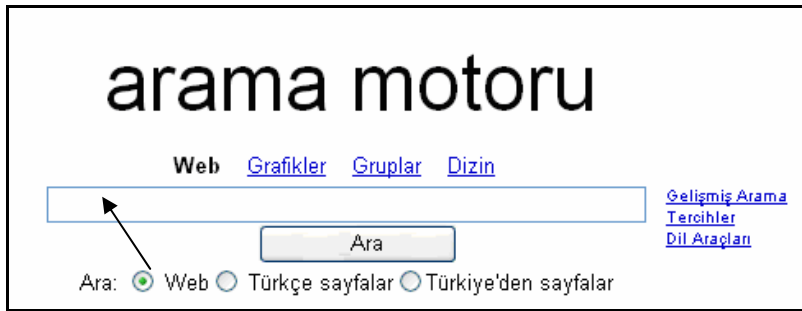
Programlar kısmında e-posta, html düzenleyici, haber grupları, internet araması, takvim ve kişi listeleri gibi hizmetleri hangi programlar aracılığıyla kullanacağınızı belirleyebilirsiniz.

En son olarak gelişmiş kısmında internet sayfaları ile ilgili düzenlemeleri yapabilirsiniz. Örneğin, bu kısımda internet sayfalarında bulunan şekilleri gösterme veya sesleri çalma gibi ayarlamalar yapılabilir.

2.5. İnternet ve Arama Motorları

Arama motorları devamlı olarak İnternette yapılan değişiklikleri tarayan ve internet sayfalarındaki bilgileri inceleyen bir yapıdır. Elde ettiği bilgileri belli bir algoritma yapısına göre kendi sistemi içerisinde işler ve hazır hale getirir. Bu motorları kullanarak bilgi edinmek istediğimiz bir konu veya çözüm hakkında arama yapabiliriz. Aranacak bilgiye ait anahtar kelimeler, değerler, isimler vb. nitelikler girilerek arama işlemi yapılabilir. Burada amaç parçayı bularak bütüne ulaşmaktır. Şu unutulmamalıdır ki, arama motorlarına girilen anahtar nitelikler hiçbir şekilde bütün internet sayfaları içinde aranmaz. Arama motorları daha önceden kurduğu yapı içerisinde bu anahtar kelimelere bakar ve kullanıcılarını bilgilendirir. Şekil 2.12’de bir arama motorunun basitçe yapısı gösterilmiştir. Okla gösterilen kısma aranacak bilgiye ait anahtar kelimeler girilir. Örneğin, Osmanlı İmparatorluğunun Yükseliş Dönemi’yle ilgili bilgiler edinmek istiyoruz. Bu durumda arama motoruna “Osmanlı İmparatorluğu Yükselme” yazarsak karşımıza, içerisinde bu 3 kelimeyi içeren bütün internet sayfaları çıkacaktır. Başka bir arama motoru için; *Osmanlı+İmparatorluğu+Yükselme-Fransa-isyan* yazarsak burada kastedilenler içerisinde Osmanlı, İmparatorluğu ve yükselme kelimelerini içeren yalnız Fransa ve isyan kelimelerini içermeyen internet sayfalarını göster komutunu, arama motoruna vermiş oluruz. Arama motorlarında bazen binlerce arama sonucuyla karşılaşabiliriz. Bu durumda sağlıklı sonuca ulaşmak için ayrıntıları dikkate almamız gerekmektedir.

Ödev 2.4: İnternet üzerindeki belli başlı arama motorlarının isimlerini öğreniniz ve bu arama motorlarında Türkiye+ “Mesleki Eğitim”+ “Avrupa Birliği”- ezberci anahtar kelimelerini araştırınız.

Şekil 2.12: Arama motoru

İnterneti Öğrenmeye Daha Çok Yaklaştık.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
1)Bilgisayarın internet bağlantısını gerçekleştiriniz. 2)İnternet tarayıcısını kullanarak bir arama motorunun adresine gidiniz. 3)Arama motorunda Türkçe Elektronik Posta Adresi veren internet sitelerini araştırınız. 4)Bu sitelerin internet adreslerini defterine kaydediniz.	
5)Daha sonra bu e-posta sitelerinin birinden kendine ait bir e-posta adresi alınız.	➤ Elektronik posta hesabı verilen sitelerde, e-posta adresinin nasıl alacağınız basitçe anlatılmaktadır. ➤ Yabancı internet siteleri de posta adresi vermektedir. Bu sitelerden de e-posta adresi alabilirsiniz.
6)Arkadaşlarınızdan e-postalarını iste ve arkadaş e-posta adres listesi oluşturunuz.	➤ E-posta adresinize isim verirken sizi ifade etmesini unutmayınız ve isminin uzun olmamasına dikkat ediniz.

Öğretmenlerinizin ayrıca vereceği önerileri, Uygulama Faaliyeti Tablosuna not ediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu kısımda ikinci öğrenme faaliyetinde verilen bilgilerle ilgili sorular sorulacaktır. Öğretmeniniz bu sorularda, edindiğiniz bilgilerin kontrolünü yapacaktır. Sorular bilgiye dayalı sorula olduğu için cevabını bulamadığınız sorunun üzerinde fazla durmayınız.

A-ÖLÇME SORULARI

Aşağıda verilen sorular için uygun cevap seçeneği işaretleyiniz.

1. Yandaki işaret internet tarayıcısında neyi temsil eder?
A) Çok Önemli
B) Geçmiş
C) Yazdır
D) Sık Kullanılanlar
2. İnternet tarayıcısında düğmesine basıldığında ne olur?
A) Çevirmeli bağlantı oluşturulur.
B) İnternet tarayıcısı ilk açıldığında gelen site ekrana gelir.
C) **www.ev.com** adresine gidilir.
D) Tarayıcı ayarlar menüsü ekrana gelir.
3. İnternette Türkiye’ deki 2005 yılında yapılmış bilim olimpiyatları ve proje yarışmaları ile ilgili araştırma yapmak istiyorsunuz. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde bu araştırma şekli daha uygun verilmiştir?
A) **www.bilim.org.tr** adresinde bulunan internet sayfasında inceleme yapılır
B) Kütüphaneye gidilerek 2005 yılında çıkmış gazete ve ilgili dergiler incelenir.
C) İnternet arama motoru kullanılarak “Türkiye, 2005, bilim, proje, yarışma” kelimelerinin geçtiği internet sayfaları incelenir.
D) İnternet arama motoru kullanılarak “bilim, proje, yarışma” kelimelerinin geçtiği internet sayfaları incelenir.
4. **www.sevgi.org.tr** bu alan adı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi kesinlikle söylenemez?
A) ODTÜ’den bu alan adı alınmıştır.
B) Bir partidir.
C) Hükümet kuruluşu değildir.
D) Bu organizasyonun tescilli isminde sevgi kelimesi geçmektedir.
5. Ordu ilinde yeni bir devlet üniversitesi kurulmak isteniyor. İsminin ORDU Üniversitesi olarak konulması düşünülen bu üniversiteye aşağıdaki şıklarda verilen alan adlarından hangisinin verilmesi uygun olur?
A) **www.o.edu.tr**
B) **www.ordu.edu.tr**
C) **www.ou.k12.tr**
D) **www.ouniversitetesi.edu.tr**

6. İnternet tarayıcısı açıldığında yapılmış olan çevirmeli bağlantının çalıştırılması isteniyor. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde ayarlamaların yapıldığı kısım doğru verilmiştir?
- A) İnternet tarayıcısında Araçlar/İnternet Seçenekleri/Bağlantılar
B) İnternet tarayıcısında Düzen/Bul
C) İnternet tarayıcısında Araçlar/Eklentileri Yönet
D) İnternet tarayıcısında Araçlar/İnternet Seçenekleri/Programlar
7. İntranet neyi ifade eder?
- A) İnternet ile aynı anlamlıdır.
B) Bir kuruluşun kendi içerisinde haberleşmek için oluşturduğu bilgisayar ağıdır.
C) Böyle bir terim yoktur yanlış yazılmıştır. Doğrusu internettir.
D) İnternet seçeneklerine verilen addır.

8. Yandaki şekilde rengi değişmiş olan öge (Fakülteler) için ne söylenebilir?
- A) Düğmedir.
B) URL'dir.
C) Animasyon'dur.
D) Hyperlink'dir.
9. ftp://erkanavcitem.k12.tr/ adresi ile ilgili olarak aşağıdaki seçeneklerinden hangisi doğrudur?
- A) ftp yerine http yazılsa değişen bir şey olmaz.
B) Bu bir URL değildir.
C) Bu adresi yazdığımız zaman kullanıcı adı ve şifre girilmesi istenebilir.
D) Mutlaka ftp yerine http yazılmalıdır.
10. İnternet tarayıcısında açılmış olan bir sayfanın aynı kopya sayfası başka bir pencerede açılmak isteniyor. Aşağıdaki seçeneklerde verilen kısa yol tuşlarından hangisine basılmalıdır?
- A) F5
B) F11
C) Ctrl+N
D) Alt+F4

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyetinde sizlere elektronik postalarınızın yönetimini yapabilmeniz için gerekli bilgiler verilecektir. Bu bilgiler ışığında posta hesabı açma, e-posta alma, gönderme, postaya ek ilave etme gibi temel işlevleri gerçekleştireceksiniz. Ayrıca güvenli bir şekilde internet hizmetlerinden faydalanabilmeniz için alınabilecek önlemler hakkında bilgilendirileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Postaneye giderek yurt içi ve yurt dışı posta ücretlerini ve ulaşım sürelerini öğreniniz. Daha sonra elektronik posta sistemi ile ilgili bilgi edinerek örneğin, Japonya’daki bir arkadaşınıza göndermek istediğiniz bir e-postanın ulaşım maliyetini ve süresini öğreniniz. Ayrıca, postaneden e-posta gönderip gönderemeyeceğinizi sorunuz. Daha sonra sınıf olarak normal posta sistemi ile e-posta sistemini karşılaştırarak iki sistemin avantajlarını ve dezavantajlarını tartışınız.

3.ELEKTRONİK POSTA YÖNETİMİ VE İNTERNET GÜVENLİĞİ

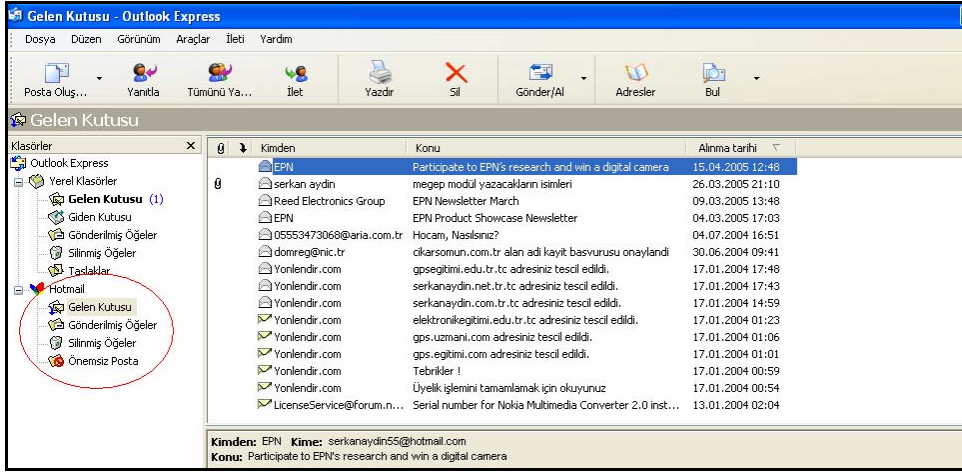
3.1. Elektronik Posta Yönetim Programı

E-posta yönetimi programları ile e-postalarınızı daha hızlı ve kontrollü bir şekilde düzenlemeniz mümkündür. Bu programları kullanarak çok sayıda e-postanızı kolayca denetleyebilir, arşivleyebilir, çevrim dışı olarak kontrollerini yapabilirsiniz. Ayrıca e-posta yönetim programları sizlere birçok konuda yardımcı olacaktır.

3.1.1. E-Posta Hesabı Tanımlama

Elektronik postalar IMAP, POP3, HTML standartlarında olabilmektedir. E-posta yönetim programları gerekli ayarlamalar yapıldığında bütün bu standartlardaki postaların kontrolünü yapabilmektedir. Şekil 3.1’de bir e-posta yönetim programının arayüzü gösterilmiştir. Bu bilgi sayfalarında sizlere HTML yapısında olan bir e-posta hesabı üzerinde yapılan işlemlerle ilgili bilgi verilecektir.

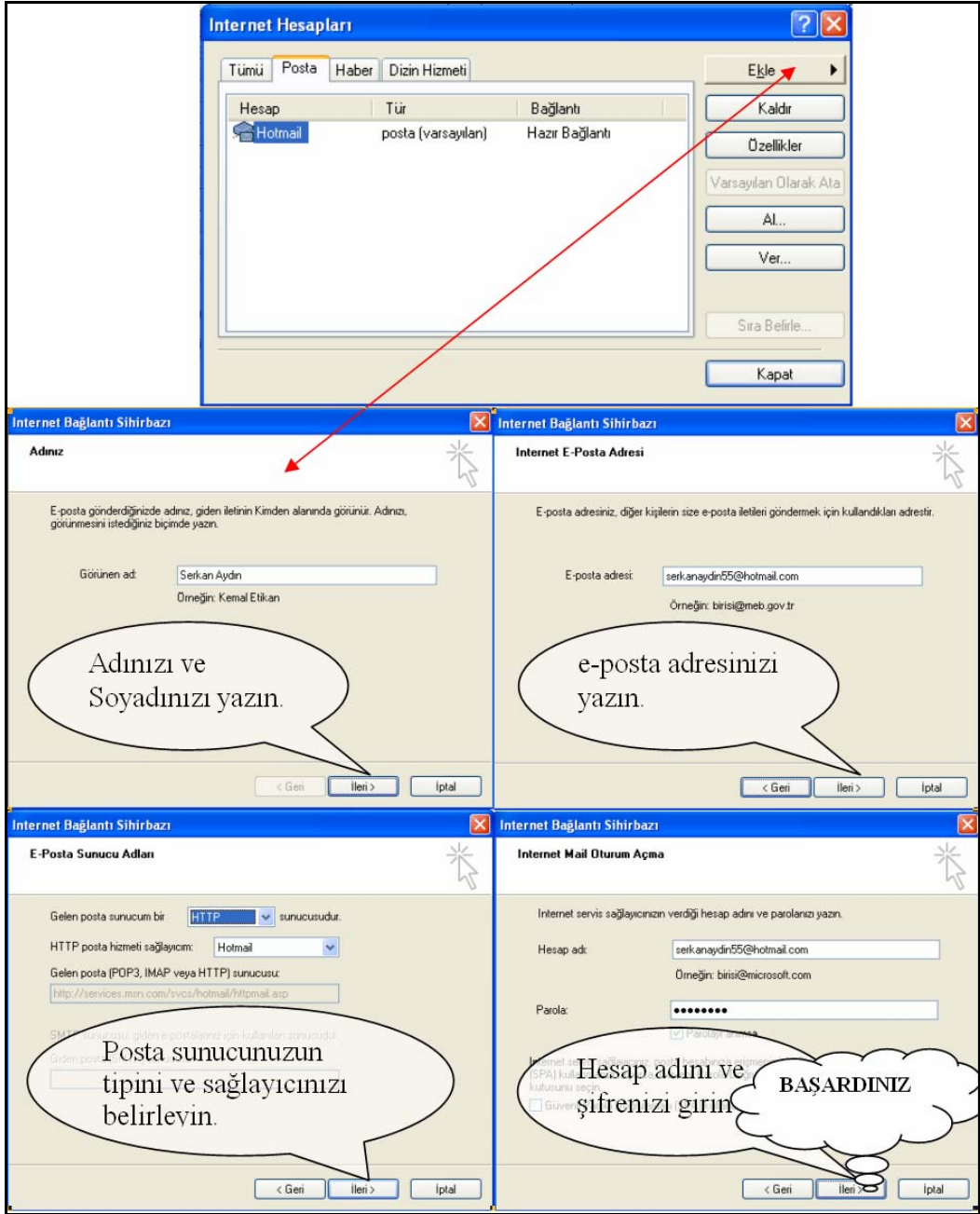
Ödev 3.1: POP3, IMAP ve HTML e-posta standartlarını inceleyiniz. Edindiğiniz bilgileri sınıfa sunup arkadaşlarınızla paylaşınız.

Şekil 3.1: E-posta yönetim programı görüntüsü

E-posta yönetim programları ilk defa kullanılmaya başlandığında sizden e-posta hesabınızı tanımlamanızı ister veya bir e-posta hesabına kaydolmanız için size yardımcı olur. Böyle bir durumda eğer e-posta hesabınız varsa yönetim programına e-posta hesabınızı tanımlamanız gerekmektedir. Eğer, e-posta hesabınız yoksa bir e-posta hesabına üye olmanız gerekmektedir. Böyle bir durumda e-posta yönetim programı size yardımcı olacaktır. Daha ayrıntılı bilgi için programın yardım dosyasını okuyabilirsiniz.

Sizlerin ikinci öğrenme faaliyetinde e-posta adresinizi almış olduğunuzu kabul ederek e-postanızı yönetim programında tanımlama işlemini gerçekleştirelim. Şekil 3.2’de gösterildiği gibi menü çubuğunda Araçlar kısmında bulunan Hesaplar seçeneği seçilir. Ekranı gelen formda posta, haber ve dizin hesapları gösterilmektedir. E-posta hesabı ekleneceği için posta kısmına girilir. Ekle dedikten sonra karşımıza çıkan sihirbazı aşama aşama takip ederek tanımlama işlemini gerçekleştiriniz. Şunu unutmayın ki, e-posta hesabınızı önceden almış olmanız gerekmektedir.

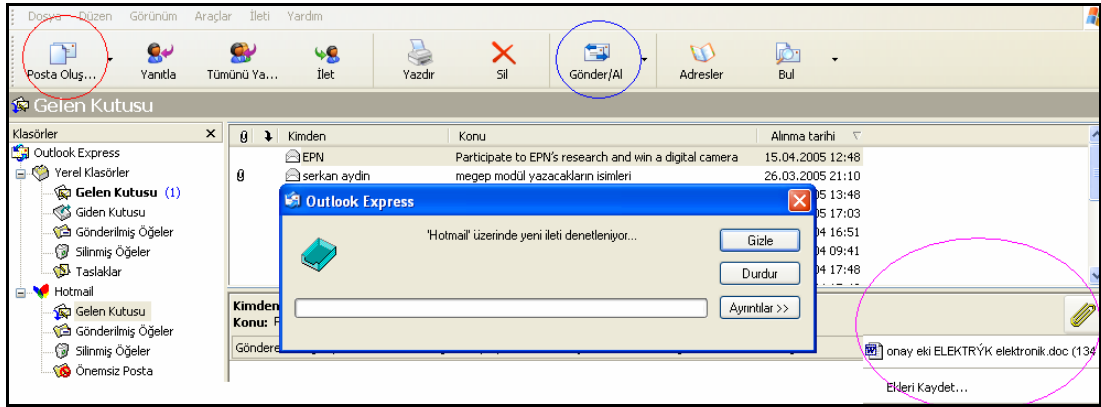

Şekil 3.2: E-posta hesabı tanımlama

E-posta adresinizi tanımladıktan sonra e-posta yönetim programı e-postanız için bir klasör oluşturacaktır. Şekil 3.1’de kırmızı halka içerisinde belirtilmiş olan ilgili klasörünüz içerisinde alınan, gönderilen ve silinen e-postaları kontrol edebilirsiniz.

3.1.2. E-Posta Alma ve Gönderme

Oluşturduğunuz posta klasörünüzde gelen kutusu kısmına girdiğinizde size gönderilmiş olan postalarınızı görürsünüz. Eğer posta kutunuzu güncellemek istiyorsanız F5 tuşuna basarak yeni gelmiş olan postalarınızı e-posta hizmet sunucusundan gelen kutusuna aktarabilirsiniz. Şekil 3.3'te mavi halka içersinde işaretlenen Gönder/Al kısmından Tümünü Al diyerek de güncelleme işlemini gerçekleştirebilirsiniz. İletileriniz gelen kutusuna geldiğinde, eğer ekli iletiniz varsa şekil 3.4'te mor halka ile gösterilen kısımda ataş simgesi belirlenecektir. Bu simgeye tıklayıp ekleri kaydet diyerek dosya ekini bilgisayarınıza kaydedebilirsiniz.

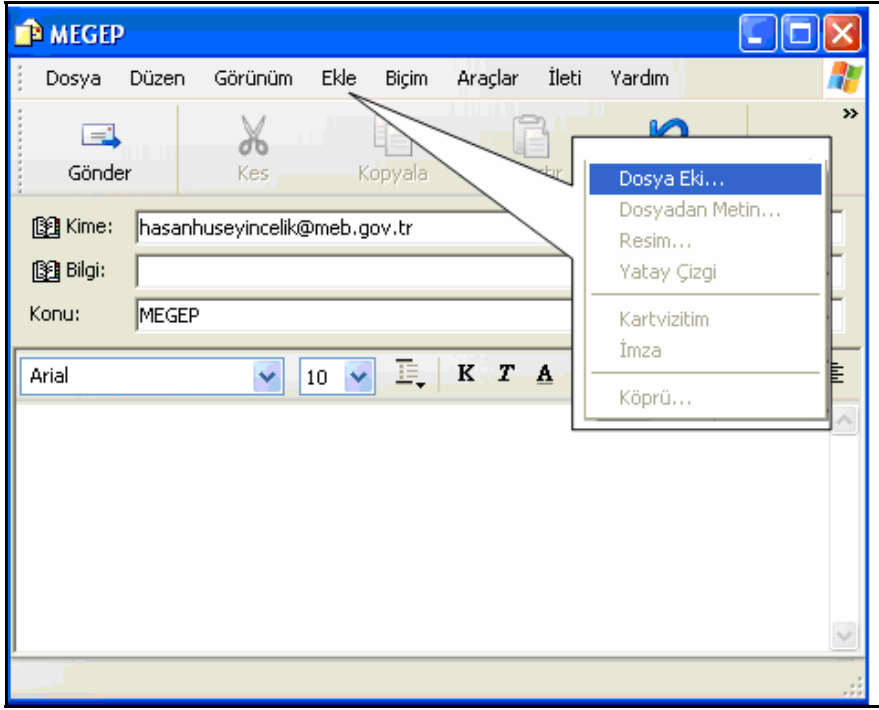
Şekil 3.3: Gelen posta güncellemesi

Bir kimseye e-posta göndermek istediğimizde yeni posta iletisi oluşturmamız gerekmektedir. Bunu Dosya menüsünden Yeni seçeneğini seçip posta iletisi oluştur diyerek yapabiliriz. Şekil 3.3'te kırmızı halka ile gösterilen posta oluştur kısmı aynı işlevi gerçekleştirmektedir. Posta iletisi oluştur dediğimizde karşımıza boş bir iletisi taslağı çıkmaktadır. Bu taslakta Kime kısmına göndereceğimiz kişinin e-posta adresi yazılmalıdır. Birden fazla kişiye aynı iletisi yazmak istiyorsak adreslerin arasına “,” virgül işareti konulur. Kime kısmına fare ile tıklayarak adres defterinizde bulunan kişilerin içersinden postanızı göndermek istediğiniz kişileri belirleyebilirsiniz.

Diğer bir nokta ise postanızın konu başlığını yazmaktır. Başlıksız bırakacağınız postalar alıcı tarafında dikkat çekmeyecektir. Alıcı posta sunucusunda gönderdiğiniz posta spam/bulk posta olarak değerlendirilebilir.

Postanıza bir resim veya dosya eklemek istiyorsanız ekle menüsünden dosya eki kısmını gelerek ekleyeceğiniz dosyayı belirleyebilirsiniz.

Şekil 3.4'te gösterildiği gibi iletinizi oluşturduktan sonra Gönder düğmesine basarak postayı gönderebilirsiniz.

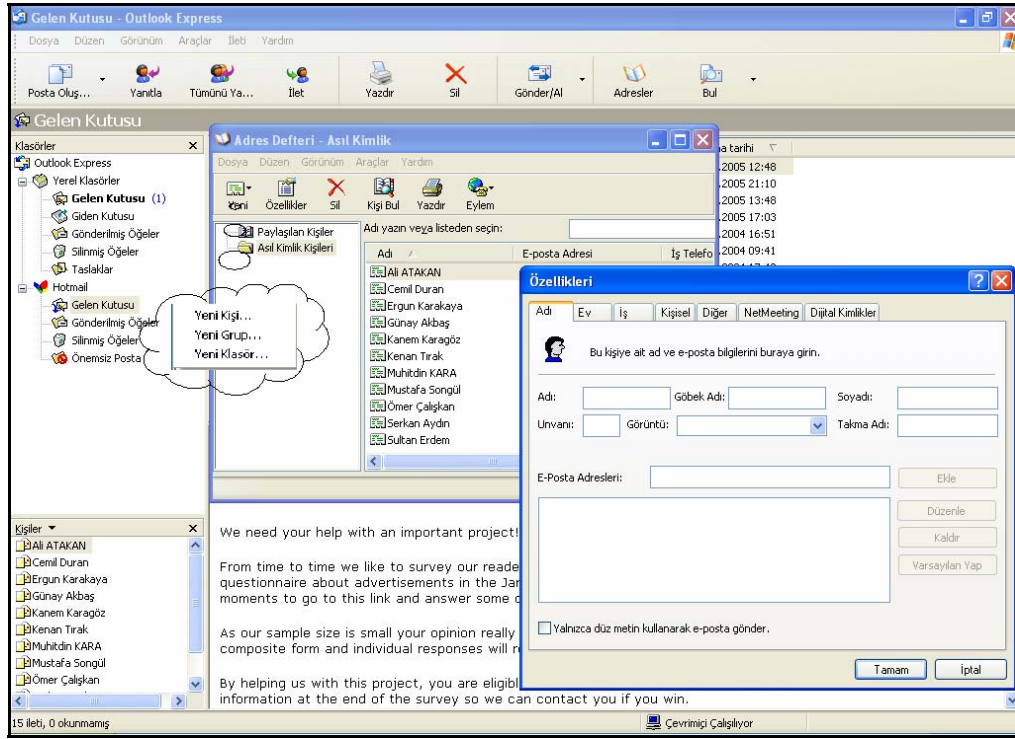

Şekil 3.4: E-Posta gönder

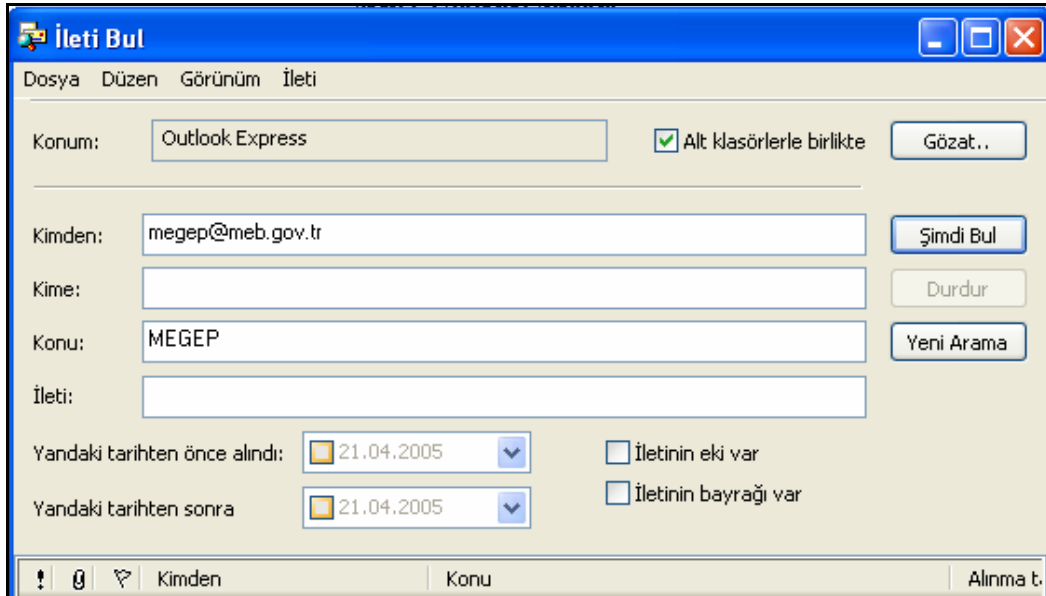
3.1.3. Adresler ve Bul Menüsü

Adres menüsü e-posta yönetim programlarının kullanıcılara sağladığı çok büyük bir kolaylıktır. Örneğin, bir firma oluşturduğu bildirilerini bayilerinin adreslerine göndermek istesin. Eğer e-posta yönetim programında Adresler kısmında bayilerinin e-posta adreslerini tanımlamışsa gönderme işi kolaylıkla yapılabilecektir. Başka bir şekilde düşünersek; adresler kısmında yapılacak olan yakın arkadaş, akraba listesinden çok rahatlıkla istediğimiz bir kişinin bilgilerini bulabiliriz ve e-posta gönderebiliriz. Yine Adresler menüsünü kullanarak oluşturduğunuz gruplara e-posta gönderebilirsiniz. Şekil 3.5'te Adresler ikonuna basıldığında çıkan menü gösterilmiştir. Bu menüde Yeni düğmesine basarak yeni bir kişi, grup veya klasör kaydı oluşturabilirsiniz.

Bul menüsü yardımıyla e-posta yönetim programınızda bulunan çok sayıda ileti içerisinde aradığımız iletiyi bulabilirsiniz. Bu sayede kısa zaman içerisinde hatırlanmayan anahtar kelimeleri Kimden, Kime, Konu ve İleti kısımlarında belirli tarihler arasında arattırarak istediğiniz iletiye ulaşabilirsiniz. Şekil 3.6'da Bul formu gösterilmiştir.

Şekil 3.5: Adresler menüsü

Şekil 3.6: Bul formu

3.2. İnternet Güvenliği

İnternet teknolojisi günden güne gelişmektedir. Telekomünikasyon firmaları internet kullanıcılarına daha kaliteli ve daha ekonomik internet hizmeti vermek için çalışmalar yapmakta, alt yapı yatırımlarına önem vermektedir. Yalnız, bu gelişmeler devam ederken internet trafiğini meşgul eden bir sürü gereksiz bilgi internette dolaşmakta ve internet kullanıcılarının zarar görmesine neden olmaktadır. Virüsler, trojanlar, solucanlar, böcekler, DoS saldırıları, spam e-postalar internet trafiğini meşgul eden belli başlı problemlerdendir. Bu problemler nedeniyle internet kullanıcıları performanslı bir şekilde internet hizmetlerinden yararlanamamakta ve bunların verebileceği zararlara karşı önlemler almak zorunda kalmaktadır.

Bilgisayardaki işletim sistemleri açıkları nedeniyle yayılan zararlı yazılımlara karşı sadece internet kullanıcılarının değil, aynı zamanda her bilgisayar kullanıcısının önlem alması gerekmektedir. Bilgisayarı bir bebeğe benzetirsek interneti de onun her an enfeksiyon kapabileceği hava olarak adlandırabiliriz.

İnternetle dünya çok rahat iletişim kuruyor

Bilgisayar kullanıcıları işletim sistemlerini devamlı olarak güncellemelidir. Bu güncellemeler yama veya hotfix dediğimiz programcıklarla yapabileceği gibi işletim sistemlerinin otomatik olarak sağladığı güncelleme (update) platformlarıyla da yapmak mümkündür. İşletim sistemleri güncellemelerinin bir güvenlik açığına kapatmak veya işletim sistemindeki bir eksikliği gidermek amacıyla yapıldığı unutulmamalıdır.

Güvenli bir işletim sistemi için alınması gereken önlemler aşağıda sıralanmıştır:

- İşletim sisteminin en son sürümü/versiyonu lisanslı olarak bilgisayara kurulmalıdır.
- İşletim sistemine kullanıcı programları kurulmadan önce internet bağlantısı yapılarak hemen işletim sisteminin güncellenmesi yapılmalı ve bu güncellemelere

birer hafta periyotlarla devam edilmelidir. Bunun nedeni işletim sisteminin son versiyonu çıktıktan sonra aradaki zaman boşluğunda tespit edilebilecek güvenlik açığının giderilmesidir.

- İşletim sistemi güncellemesinden sonra lisanslı bir antivirüs programı kurulmalıdır.
- Kurulan antivirüs programının güncelleme işlemi internet üzerinden yapılmalıdır ve otomatik olarak bu güncellemelere (live update) gün aşırı devam edilmelidir.
- Güncel işletim sistemlerinin kendilerine ait güvenlik duvarı (firewall) programları vardır. Kurulacak olan güvenlik duvarı programları ile ilave bir önlem alınabilir
- En önemli nokta ise güvenilirliğinden emin olmadığınız programları açmaktan, internet sitelerine girmekten, e-postaları okumaktan sakınmaktır.

Ödev 3.2: Bilgisayarlarda kullanılan Antivirüs yazılımlarıyla ilgili bir araştırma yapınız. İnternet üzerinde virüs ansiklopedisi olanları belirleyiniz. Virüs ansiklopedilerinin ne için kullanıldıklarını öğreniniz. Antivirüs yazılımlarının avantajlarını ve dezavantajlarını sınıfta tartışarak hangi antivirüs yazılım firmasının daha iyi destek verdiğini belirleyiniz.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
1)Bilgisayarın internet bağlantısını gerçekleştiriniz.	
2)İkinci öğrenme faaliyetinde almış olduğunuz mail hesabını e-posta yönetim programına tanıttınız.	➤ E-postanızın kullandığı standart bu öğrenme faaliyetinde öğretilenle farklılık gösterebilir; bu nedenle hesabınızı aldığınız internet sitesinden kullandığınız e-posta yönetim programına göre ayarlamalarınızı nasıl yapacağınızı öğreniniz.
3)İnternet tarayıcısını kullanarak hükümet kuruluşlarının 10 tanesinin bilgi edinmek için kullandıkları e-posta adreslerini bulunuz.	
4)Bunları e-posta yönetim programınızın adresler kısmına kaydediniz.	
5)Bu kurumlarından birisine faaliyet alanları ile ilgili merak ettiğiniz bir konuyla ilgili bilgi edinmek için e-posta gönder.	➤ Bilgi edinmek istediğiniz bir konuda cevap almak istiyorsanız mantıklı bir e-posta göndererek isteğinizi belirleyiniz. Bu konuda hangi konu ile ilgili bilgi danışacağınız hakkında velilerinizden yardım alabilirsiniz.
6)Gelen cevabı aldıktan sonra gönderdiğiniz e-postanın ve gelen e-posta cevabının çıktısını alınız.	
7)Edindiğin bilgileri öğretmenin kontrolünde arkadaşlarınızla paylaşınız.	

Öğretmeninizin ayrıca vereceği önerileri uygulama faaliyeti tablosuna not ediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu kısımda üçüncü öğrenme faaliyetinde verilen bilgilerle ilgili çoktan seçmeli sorular sorulacaktır ve doğru/yanlış test maddelerini işaretlemeniz istenecektir. Bu değerlendirme sonrasında öğrenme faaliyetiyle ilgili edindiğiniz bilgilerin kontrolü yapılacaktır.

A-ÖLÇME SORULARI

Aşağıda verilen sorular için uygun cevap seçeneği işaretleyiniz.

- Yandaki işaret neyi temsil eder?
A) Bul
B) Yazdır
C) Adres
D) Sık Kullanılanlar
- E-posta yönetim programında düğmesine basıldığında ne olması beklenir?
A) Posta arama formu çıkar.
B) Ekran boyutları büyütülür.
C) Bütün postalara virüs taraması yapılır.
D) Tarayıcı ayarlar menüsü ekrana gelir.
- E-posta hesabımızı, e-posta yönetim programına tanıtmak istiyoruz yapılması gereken işlem aşağıdaki şıklardan hangisinde doğru verilmiştir?
A) Tanıt>E-posta Hesabı>Posta
B) Görünüm>Dosya Ekle>Posta
C) Araçlar>Hesaplar>Posta>Ekle>Posta
D) Araçlar>Dosya Ekle>Posta Hesabı
- Bir e-posta iletisine ek dosya nasıl ilave edilir?
A) Dosya>Dosya Ekle
B) Görünüm>Dosya Ekle
C) Ekle>Dosya Ekle
D) Araçlar>Dosya Ekle
- E-posta Yönetim Programı ile ilgili olarak aşağıdaki şıklardan hangisi söylenemez?
A) Gelen kutusunda bize gönderilen e-postalar bulunmaktadır
B) Giden kutusu gönderdiğimiz e-postaları içermektedir.
C) E-postaya herhangi bir dosya eklenebilir.
D) Her zaman açık olması gereklidir.
- Anti-virüs programları ile ilgili olarak aşağıdaki verilen şıklardan hangisi yanlıştır?
A) İnternette gelecek olan virüslere karşı önlem alınmasını sağlar.
B) Bilgisayarlar kapalı olsa bile çalışıp virüsleri temizler.
C) Bütün bilgisayar virüslerini temizleyemeyebilir.
D) Devamlı olarak güncellenmeleri gerekmektedir.

7. Güvenliğinden tamamen emin olunan bir bilgisayar için aşağıdaki şıklarda belirtilen işlemlerden hangisinin yapılması gereksizdir?
A) Bilgisayarın virüs taramasından geçirilmesi
B) Dışarıdan gelen bir disketin taranması
C) Harici takılan bir belleğin virüs taramasından geçirilmesi
D) Gelen bir e-postanın taranması
8. Adres defteri ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenebilir?
A) Adres defteri sayesinde kolaylıkla kaydedilen bir e-posta adresini bulabiliriz.
B) Adres defterine sadece e-posta adresi yazılır.
C) Adres defteri e-posta yönetim programıyla ortak kullanılamaz.
D) Adres defterindeki Yeni seçeneği ile sadece kişi kaydı eklenebilir.
9. İnternet bağlantısı olmayan bir bilgisayarda e-posta yönetim programı (*çevrimdışı*) ile yapılabilecek işlemlerden hangisi doğru olarak verilmiştir?
A) İleti oluşturularak hemen gönderilmek istenen kişiye gönderilebilir.
B) Sonra gönderilmek üzere ileti oluşturulamaz.
C) Önceden gelmiş olan e-postaların kontrolü yapılabilir.
D) Önceden gelmiş olan önemsiz postalar silinemez.
10. Posta oluştur simgesi aşağıdaki şıklardan hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A)
- B)
- C)
- D)

MODÜL DEĞERLENDİRME

A-ÖLÇME SORULARI

Aşağıda verilen sorular için uygun cevap seçeneği işaretleyiniz.

1. İSS'ler için aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğrudur?
A) İSS'ler kendi internet bağlantıları için ücret ödemesi gereklidir.
B) Kurum hizmet bilgisayarları daha önceden internete bağlıdır.
C) Ücretsiz internet hizmeti veren kuruluşlardır.
D) Türkiye'de İSS kuruluşu bulunmamaktadır.
2. Çevirmeli bağlantıyı gerçekleştirmiyorsak aşağıdaki arızalardan hangisi bizim kontrolümüz dışında gerçekleşir?
A) Kablo bağlantısının yanlış yapılması
B) Modemlerin sürücülerinin yüklenmemesi
C) Telekom firmasının santralinde arıza kaynaklanması
D) Yanlış şifre ve kullanıcı adı girilmesi
3. Normal telefon hattı ile ADSL hat arasındaki fark aşağıdaki seçeneklerden hangisinde verilmiştir?
A) Aralarında hiçbir fark yoktur.
B) ADSL hatlarda bilgi ve ses aynı anda gönderilebilir fakat normal telefon hattında aynı anda gönderilemez.
C) Normal telefon hattı ADSL hattı olamaz.
D) Normal telefon hattını ADSL hatta dönüştürmek için telefon santralinde bir değişiklik yapmaya gerek yoktur.
4. Hangisi alan adı olamaz?
A) www.marmara.edu.tr
B) www.gps.egitimi.com
C) www.şekerci.com
D) www.a.com.tr
5. Yandaki işaret internet tarayıcısında neyi temsil eder?
A) Çok önemli
B) Geçmiş
C) Yazdır
D) Sık kullanılanlar
6. *İnternet seçenekleri* kısmında bulunan *Bağlantı* seçeneğinde yapılabilecek işlemler hangi şıkta doğru verilmiştir?
A) Yasaklı sitelerin kaydı yapılır.
B) İnternet tarayıcısı ilk açıldığında gelen site ekrana gelir.
C) Sertifika yapılandırılması görülür.
D) Otomatik olarak hangi çevirmeli bağlantının yapılacağı belirlenir.

7. Arama motorun kullanarak Avrupa Birliğine üye ve aday ülkelerin isimlerini bulmak istiyoruz. Aşağıdaki şıklarda verilen ifadelerden hangisinin arama motoruna girilmesi en uygundur?
A) Avrupa
B) Avrupa Birliği
C) Avrupa Birliği'ne üye ülkeler
D) Avrupa Birliği'ne üye aday ülkeler
8. www.tsk.mil.tr alan adı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi kesinlikle söylenemez?
A) ODTÜ'den bu alan adı alınmıştır.
B) Askeri deniz kuvvetlerine aittir.
C) Hükümet kuruluşu değildir.
D) Türkiye'de bulunan bir askeri kurumdur.
9. İnternet tarayıcısının başlangıç sayfası değiştirilmek isteniyor. İstenilen işlemin yapılması için yapılacak ayarlama, aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?
A) İnternet tarayıcısında Araçlar/İnternet Seçenekleri/Bağlantılar
B) İnternet tarayıcısında Düzen/Bul
C) İnternet tarayıcısında Araçlar/Eklentileri Yönet
D) İnternet tarayıcısında Araçlar/İnternet Seçenekleri/Genel
10. Wireless haberleşme neyi ifade eder?
A) Kablolu haberleşme
B) Yüksek hızda haberleşme
C) Kablosuz haberleşme
D) Düşük hızda haberleşme
11. İnternet tarayıcısında bir internet sayfasının tam ekran görünmesi isteniyor. Aşağıdaki seçeneklerde verilen kısa yol tuşlarından hangisine basılmalıdır?
A) F5
B) F11
C) Ctrl+N
D) Alt+F4
12. E-posta Yönetim programında düğmesine basıldığında ne olması beklenir?
A) Posta arama formu çağrılır.
B) Ekran boyutları büyütülür.
C) Postalara virüs taraması yapılır.
D) Yeni posta oluşturulur.
13. E-posta Yönetim Programı ile ilgili olarak aşağıdaki şıklardan hangisi söylenebilir?
A) Gelen kutusunda, gönderdiğimiz e-postalar bulunur
B) Giden kutusunda, aldığımız e-postaları bulunur
C) E-postamıza herhangi bir dosya eklenebilir.
D) Her zaman açık olması gereklidir.

14. Anti-virüs programları ile ilgili olarak aşağıdaki verilen şıklardan hangisi yanlıştır?
- A) İnternette gelecek olan virüslere karşı önlem alınmasını sağlar.
 - B) Bilgisayarlar kapalı olsa bile çalışıp virüsleri temizler.
 - C) Bütün bilgisayar virüslerini temizleyemeye bilirler.
 - D) Devamlı olarak güncellenmeleri gerekir.
15. İnternet bağlantısı olmayan bir bilgisayarda e-posta yönetim programı (*çevrimdışı*) ile yapılabilecek işlemlerden hangisi doğru olarak verilmiştir?
- A) İleti oluşturularak hemen gönderilmek istenen kişiye gönderilebilir.
 - B) Sonra gönderilmek üzere ileti oluşturulamaz.
 - C) Önceden gelmiş olan e-postaların kontrolü yapılabilir.
 - D) Önceden gelmiş olan önemsiz postalar silinemez.

B-PERFORMANS DEĞERLENDİRMESİ

PROBLEM ÇÖZME

Bu kısımda bu modül sonunda kazandığınız yeterliliğin kontrolü yapılacaktır. Öğrenme faaliyetlerindeki bilgilerinizi ölçen problemleri cevaplarken ve çözüm sürecini yazarken açıklayıcı olmaya dikkat ediniz. Açıklamanızı yaparken karşınızdakinin bu konu ile ilgili hiçbir şey bilmediğini düşünerek yapınız! Ayrıca problem çözümünü öğretmeninizin kontrolünde gerçekleştiriniz. Öğretmeniniz sizi işlem basamaklarına göre çok iyi, iyi , orta, zayıf şeklinde değerlendirecek ve yeterlilik performansınızı ölçecektir.

Problem 1: Bir bilgisayar firmasında teknisyensiniz. Günlük yapmanız gereken müşteri servis formlarını okuyorsunuz. Servis formunda bir müşterinin *“evine yeni bilgisayar aldığını, fakat internet bağlantısını yapamadığını”* şikayet olarak belirttiğini görüyorsunuz. Servise gitmeden önce yapmanız gerekenleri ve servis sırasındaki çözüm sürecini yazınız.

GÖZLENECEK DAVRANIŞLAR	DEĞER ÖLÇEĞİ						
	Çarpan	Çok iyi	İyi	Orta	Vasat	Zayıf	Toplam
	X	4	3	2	1	0	
Bilgisayar kablo bağlantılarını yapma	5						
Modemin kontrolünü yapma	6						
Çevirmeli bağlantıyı oluşturma	8						
Bağlantının kontrolünü yapma	6						
TOPLAM	25						

Problem 2: Daha önceden hiç interneti kullanmamış bir yakınınız, bir konu ile ilgili araştırma yapmak istiyor. Bu yakınınıza internette yardımcı olabileceğinizi belirtiyorsunuz. Onunla telefonda konuştuğunuzu düşünerek yapması gerekenleri adım adım yazarak tarif ediniz.

GÖZLENECEK DAVRANIŞLAR	DEĞER ÖLÇEĞİ						
	Çarpan X	Çok iyi 4	İyi 3	Orta 2	Vasat 1	Zayıf 0	Toplam
İnternet bağlantısının kontrolü	3						
İnternet tarayıcısının kullanılması	4						
Herhangi bir arama motoru adresine girebilme	4						
Arama motoruna girilecek kelimelerle ilgili yardımcı olma	6						
Çıkan internet sitelerine göre araştırma yaparak istenilen bilgiye ulaşabilme	8						
TOPLAM	25						

Problem 3: Bir fabrikada çalışıyorsunuz. Çalıştığınız kurumun bilgi işlem servisi şirket personelinin e-posta yönetim programı kullanılarak kurum içi yazılı haberleşmenin yapılmasını bildiriyor. E-posta yönetim programını kullanmasını bilmeyen bir arkadaşınız sizden e-posta hesabının tanıtılması ve posta alma gönderme işlemleri konusunda yardımcı olmanızı istiyor. Bu konu ile ilgili bilgisi olmayan arkadaşınıza açıklayıcı bir şekilde yapması gerekenleri yazınız.

GÖZLENECEK DAVRANIŞLAR	DEĞER ÖLÇEĞİ						
	Çarpan X	Çok iyi 4	İyi 3	Orta 2	Vasat 1	Zayıf 0	Toplam
İnternet bağlantısının kontrolü	3						
E-posta programının kullanılması	4						
E-posta adresi tanımlaması	6						
Posta alma işlemi yapılması	6						
Posta gönderme işlemi yapılması	6						
TOPLAM	25						

C. DEĞERLENDİRME

Çoktan seçmeli sorular için cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Kendinizi denediğinizi unutmayınız. Eksikliğini hissettiğiniz bir konu ile karşılaşırsanız bilgi sayfalarına tekrar dönebilirsiniz. Araştırma yaparak uygulama faaliyetlerini tekrar gerçekleştirerek eksiklerinizi giderebilirsiniz.

Modül değerlendirmesinde verilen problemlere açıklayıcı çözümler getirebiliyorsanız, bu modülü başarı ile tamamladınız demektir. Eğer, anlayamadığınız bir konu ya da bilgi eksikliğinden dolayı sonuca ulaşamadığınız bir nokta varsa bilgi sayfalarını tekrar okuyunuz. Çözemediğiniz veya açıklık getiremediğiniz noktaları arkadaşlarınızla tartışmanız önerilmektedir. Arkadaşlarınızla uzlaşamadığınız noktaları en son alan öğretmenine danışınız.

Ayrıca modül faaliyetleri ve araştırma çalışmaları sonunda kazandığınız bilgi ve becerilerin ölçülmesi için öğretmeniniz size ölçme araçları uygulayacaktır.

Ölçme sonuçlarına göre sizin modül ile ilgili durumunuz öğretmenin tarafından değerlendirilecektir.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1 CEVAP ANAHTARI

1	B
2	C
3	D
4	A
5	A
6	C
7	B
8	C
9	D
10	C

ÖĞRENME FAALİYETİ-2 CEVAP ANAHTARI

1	D
2	B
3	C
4	B
5	B
6	A
7	B
8	D
9	C
10	C

ÖĞRENME FAALİYETİ-3 CEVAP ANAHTARI

1	C
2	A
3	C
4	C
5	D
6	B
7	B
8	A
9	C
10	D

MODÜL DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

1	A
2	C
3	B
4	C
5	B
6	D
7	D
8	B
9	D
10	C
11	B
12	D
13	C
14	B
15	C

B-DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Kendinizi denediğinizi unutmayınız! Eğer, eksikliğini hissettiğiniz bir konu ile karşılaşırsanız bilgi sayfalarına tekrar dönebilirsiniz. Araştırma yaparak uygulama faaliyetlerini tekrar gerçekleştirebilir, eksiklerinizi giderebilirsiniz. Ayrıca, konu ilginizi çektiyse daha fazla bilgi edinmek için araştırma yapmanız önerilir.

KAYNAKÇA

- AYDIN Serkan; Marmara University Electronics and Computer Education, **Data Communication Subject Notes**, İstanbul, 2002
- AYDIN Serkan; **Bilgisayar Destekli GPS Eğitim Setinin Tasarımı**, Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2004
- KÜREKÇİ. Ş, DALKIRAN, **ADSL Ucuzladı Kapanın Elinde Kalıyor**, İstanbul, Byte, Aralık, 2004
- WHITE Ron ; How Computer Works 6th Edition, Indiana Polis, 2002
- www.yahoo.com
- www.google.com
- www.howstuffworks.com
- www.cctglobal.com
- www.meb.gov.tr
- www.tarimsalpazarlama.com
- www.osym.gov.tr
- www.hepsiburada.com
- www.kariyer.net
- www.megep.meb.gov.tr
- www.erkanavcitem.k12.tr
- www.ziraat.com.tr
- www.tckimlik.nav.gov.tr
- www.emekli.gov.tr
- www.maliye.gov.tr
- www.tubitak.gov.tr